

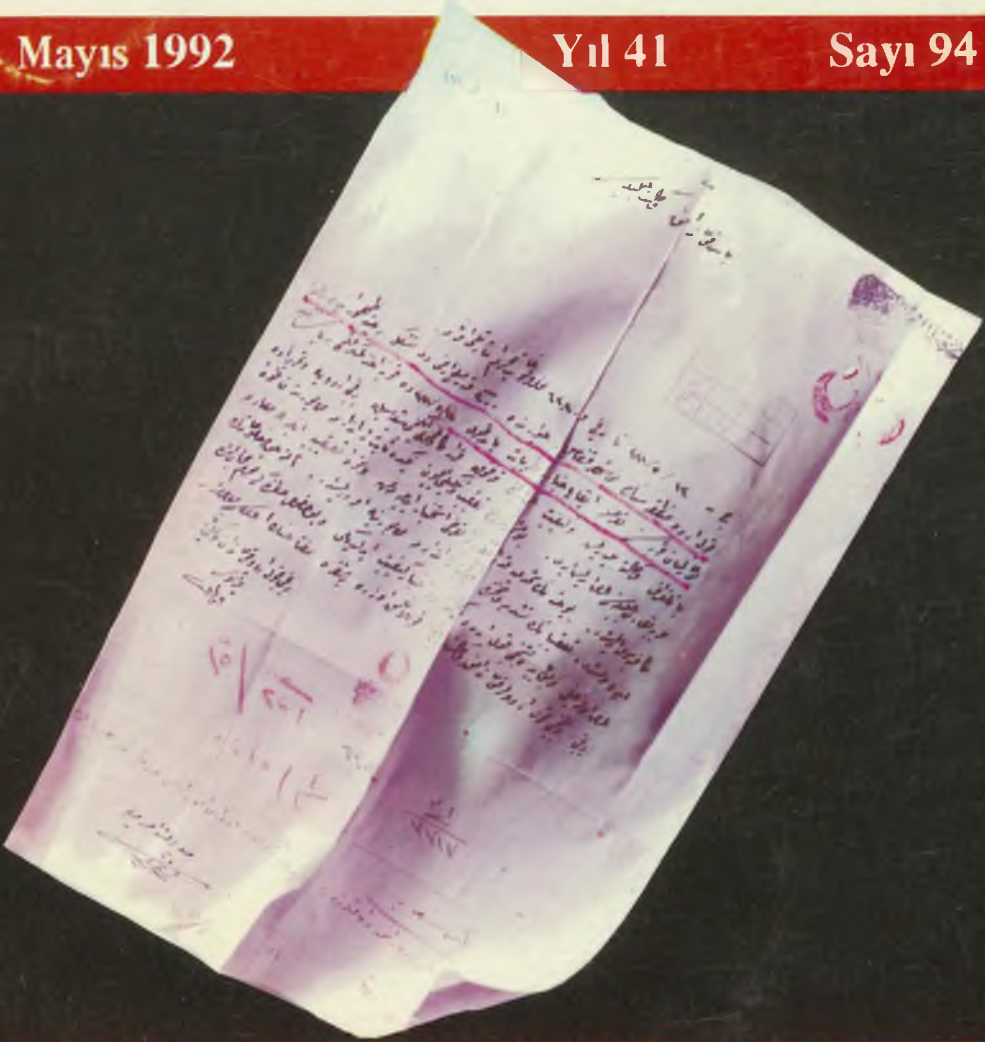

ASKERÎ TARİH BELGELERİ Dergisi

Mayıs 1992

Yıl 41

Sayı 94

Gnkur. Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Bşk.

*TARİH YAZMAK, TARİH YAPMAK KADAR MÜHİMDİR.
YAZAN, YAPANA SADIK KALMAZSA, DEĞİŞMEYEN
HAKİKAT İNSANLIĞI ŞAŞIRTACAK BİR MAHİYET ALIR.*

ATATÜRK

ASKERÎ TARİH BELGELERİ

Dergisi

Mayıs 1992

Yıl 41

Sayı 94

Gnkur. Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Bşk.

ANKARA
Genelkurmay Basımevi
1992

GENELKURMAY BASIMEVİ
YAYIN NUMARASI : '92/28

Ö N S Ö Z

Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Arşivi'ndeki belgelerden derlenip oluşturulan İstiklâl Harbi'nde Aslıhanlar-Dumlupınar Muharebeleri (8-15 Nisan 1921) ile ilgili belgeleri kapsayan 94 sayılı Askerî Tarih Belgeleri Dergisi'ni yayınlamış bulunuyoruz.

İkinci İnönü Muharebesi'ndeki yenilgilerinden sonra Yunan kuvvetlerinin Türk kuvvetlerini oyalaması şeklinde geçen bu muharebeler sonucunda Yunanlılar bazı taktik deneyimler edinmişlerdir. Genel amaçlarına uygun olarak Dumlupınar'da sağlam ve üstün bir mevziye yerleşen Yunan kuvvetlerinin, Türk kuvvetleri tarafından kesin sonuçlu yenilgiye uğratılmaları daha ileriki tarihlerde gerçekleşebilmiştir.

Anılan dönemi belgelemek amacıyla yayınlanan bu kitap, Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Arşivi'ndeki belgelerden E.Alb.Niyazi ARTAN, Tarih Uzmanı Nurşen GÖK, Tarih Uzmanı Nilgün AKGÜL, Tarih Uzmanı Yeşim BÜYÜKAKALIN, Tarih Uzmanı Hülya ÖZKAN tarafından seçilmiş ve adı geçen tarih uzmanlarınca bu günkü yazıya çevrilmiştir.

Erdoğan ÖZNAL
Hv. Korgeneral
Gnkur.ATASE Başkanı

S U N U Ş

Yunanlıların kuzeyde Eskişehir doğrultusunda yaptıkları taarruzun İnönü mevziinde başarısızlığa uğramasından sonra muharebeyi keserek Bursa bölgesine, çıkış mevzilerine çekilmeleri güneyde Afyon doğusuna kadar ilerlemiş bulunan 1 nci Yunan Kolordusu'nun yan ve gerilerine taarruz imkânı veren uygun bir durum meydana getirmiştir (Belge No : 2364, 2365, 2366).

Genelkurmay Başkanlığı bu elverişli durumdan faydalanmak amacıyla Batı Cephesi'nden arttırılabilecek kuvvetlerle Kütahya kesiminde kuvvet topladıktan sonra, Gediz-Uşak genel doğrultusunda taarruz ederek Yunanlıları bu bölgede de yenmeyi düşünmüş ve buna göre hazırlığa başlamıştı (Belge No : 2367, 2371, 2374, 2375, 2376).

Türk kuvvetlerine Güney Cephesi Kumandanı Refet Paşa (Bele) kumanda ediyordu. Refet Paşa 7 Nisan 1921'de karargâhıyla birlikte Çekürler'deydi. 4 ncü ve 11 nci Tümenler Altıntaş bölgesinde, 5 nci Kafkas Tümeni ve kuvvetli bir alay niteliğinde bulunan Meclis Muhafız Taburu Çekürler güneyinde, 1 nci ve 2 nci Süvari Tümenleri Kütahya bölgesinde bulunuyordu (Belge No : 2374, 2376). Fahrettin Paşa (Altay) Çay ve Afyon'dan çekilen düşmanı kovalayıp zorlarken (Belge No : 2368, 2369, 2370, 2371, 2375, 2377, 2378, 2379, 2380, 2383, 2385, 2388, 2390, 2393, 2394, 2396, 2398, 2402), Refet Paşa üç piyade tümeni ve bir taburla Aslıhanlar yöresinde bulunan düşman kuvvetlerine saldırdı (Belge No : 2372, 2375, 2377, 2381, 2382, 2384, 2387, 2391, 2392). Kuzeyden 24 ncü ve 8 nci Tümenler güneye doğru gönderildi. Refet Paşa'nın bu saldırısını durduran Aslıhanlar'daki Yunan alayı, çok zaman kazanarak, geriden gelen kuvvetlerle güçlendirilmiştir. Gelen bu kuvvetler, Afyon'dan çekilen kuvvetlerin kendilerine kolayca katılmasını sağlamıştır (Belge No : 2386, 2392, 2395, 2397).

Aslıhanlar Muharebesi'nden sonra Güney Cephesi Komutanı Refet Paşa Yunanlıları Dumlupınar'da yenerek mevziinden atmak ve bunları süvari birlikleri ve iki piyade tümeni ile takip ederek diğer kuvvetlerini de geride yeniden düzenlemek kararını vermişti (Belge No : 2405, 2406, 2407, 2409, 2410, 2411, 2419).

12 Nisan 1921 günü Refet Paşa'nın emri altında kuzeyden güneye ve doğudan batıya saldıran kuvvetlerin toplamı şöyleydi:

Kuzeyden gelen 4, 5, 11, 8 ve 24 ncü Tümenler ile doğudan ilerleyen 57, 23 ve 41 nci Tümenlerden müteşekkildi. 1 nci ve 2 nci Süvari Tümenleri ise düşman gerisindeki Banaz üzerine gönderilmişti.

Yunan kuvvetleri ise Dumlupınar mevziini elden çıkarmak istemiyor daha sonra bu arazi parçasına dayanarak genel bir taarruz yapmayı düşünüyorlardı (Beige No : 2392, 2408, 2415). Sonuçta, bu mevzilerde inatlı bir savunma, hatta zaman zaman karşı taarruzlarla Türk kuvvetlerini geri atmayı başarabildiler (Belge No : 2412, 2413, 2414, 2416, 2420). Güney Cephesi Komutanlığı elinde mevcut plânı uygulayabilmek için yeteri kadar kuvvet bulunmakla beraber bu kuvvetler tam mevcutlu bir teşkilâta sahip değildiler. Tümenlerin hemen hepsi İnönü ve Afyon Muharebelerine katıldığından yorgundu. Bu durumdaki birliklerle kuvvetli bir mevzide ancak savunma yapmak mümkünken, taarruza tahsis edilmesi ve bu taarruzun cephe taarruzu şeklinde devam ettirilmesi muharebenin kazanılmasına imkân vermemişti.

Muharebe sırasında muharebe hatlarından kimi kısımların ileri geri dalgalanışı ve özellikle Afyon'un doğusundaki düşman tümenlerinin, Dumlupınar ilerisinde bıraktıkları bir alayın yenilip muharebe dışı olması nedeniyle, Dumlupınar'a değin çekilebilmeleri ve bunun ardından da Yunan kuvvetlerinin sağlam bir muharebe hattı tutmak için gerekli düzenlemeleri yaparken ilerideki parçaların o hatta ulaşmak üzere geri yürüyüşleri, Refet Paşa'nın muharebe sonucu hakkında yanlış yargıda bulunmasına yol açmıştır. Düşmanın yenilip kaçtığını kabul eden Refet Paşa, Dumlupınar Meydan Muharebesi'nde düşmana son yumruğun indirildiğini üst makamlara bildirmiş, kendisi ve emri altındakiler bu makamlarca kutlanmıştır (Belge No : 2400, 2401, 2402, 2404). Ancak yapılan görüşme ve incelemeler sonucunda, düşmanın amacına ve genel duruma uygun olarak Dumlupınar'da savunması kolay, sağlam ve üstün bir mevziye yerleştiği, Refet Paşa'nın ise tersine bütün kuvvetleriyle biraz geride Aydemir, Çalköy, Selkisaray hattını tutmak zorunda kaldığı anlaşılmıştır.

Bu hareket, hazırlıksız ve hareket kabiliyeti olmayan kıtalarda ve yarım tedbirlerle, iyi bir plâna dayanarak yapılmayan hareketten sonuç alınmasına imkân olmadığını göstermiştir. Gerek Aslıhanlar ve gerekse Dumlupınar Muharebeleri Yunan kuvvetlerinin Türk kuvvetlerini oyalaması şeklinde cereyan etmiş ve sonunda taktik üstünlük Yunanlılarda kalmıştır.

Harekât sonucunda Haziran 1921'de Güney Cephesi kaldırılarak tek bir Batı Cephesi genişletilmiş ve komuta kademesine İsmet Paşa (İnönü) getirilmiştir.

Fehmi YILMAZ
Öğ.Kd.Alb.
1.As.T.Krl.Bşk.

İÇİNDEKİLER

NO :	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2419	1 Nisan 1921	30/31 Mart 1921 gecesinden itibaren çekilen düşmana 12 nci Kolordu'nun bir an evvel etkili taarruz etmesi hakkında Genelkurmay Başkan Vekili Fevzi'nin, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na emri.
2420	1 Nisan 1921	Batı Cephesi Komutanı İsmet'in, 1 Nisan 1921 tarihinde Genelkurmay Başkanlığı, 12 nci Kolordu Komutanlığı ve Kocaeli Komutanlığı Vekâleti'ne düşmanın bütün cephede çekildiği ve kuvvetlerimizin Bilecik, Pazarcık ve Mezid vadisi yoluyla Nazıfpaşa ve daha batıya doğru yola çıkarıldığı hakkındaki raporu.
2421	3 Nisan 1921	Düşmanın 10 ncu, Yedinci Adalar ve 3 ncü Tümenlerinin mahvolduğu ve Batı Cephesi'nin bütün kuvvetleriyle düşmanı takip ettiği hakkında.
2422	3/4 Nisan 1921	Genelkurmay Başkan Vekili Fevzi'nin, Batı Cephesi Komutanlığı'na, Afyon mıntıkasındaki düşmanın gerisine, 12 nci Kolordu, 4 ncü, 8 nci, 5 nci Kafkas Tümenleriyle Kütahya-Gediz-Uşak genel hattında taarruza geçileceği bu nedenle bu hattın böyle bir harekete elverişli olup olmadığının bildirilmesi ve gerekli hazırlıkların yapılması hakkındaki isteği.
2423	4 Nisan 1921	57 nci Tümen Komutanı'nın, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na 4 Nisan 1921 tarihinde 57 nci Tümen Süvari Bölüğü'nün Çay'a

2424 4 Nisan 1921

girdiği ve düşmanın Çay İstasyonu ve geçtiği bütün yerleri yakıp yıktığına dair raporu.

Genelkurmay Başkan Vekili Fevzi'nin, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na Kocaeli-Sakarya, Batı ve Güney Cephelerinde kuvvetlerimizin ve düşman kuvvetlerinin durumu hakkında verdiği 4 Nisan 1921 tarihli harp raporu.

2425 4 Nisan 1921

Genelkurmay Başkan Vekili Fevzi'nin, Kocaeli, Batı ve Güney Cephelerinde kuvvetlerimizin ve düşman kuvvetlerinin durumu hakkında 4 Nisan 1921 tarihli harp raporu.

2426 4 Nisan 1921

Düşmanın, kuvvetlerini Afyon'a çekeceği ihtimali üzerine Genelkurmay'dan alınan emir gereğince 4 Nisan 1921 tarihinden itibaren 4, 8 ve 5 nci Kafkas Tümenleri ve 2 nci Süvari Tümeni'nin Kütahya ve civarında toplanmak üzere Alayunt'tan harekete başladığı hakkında Batı Cephesi Komutanı İsmet'in, 11 nci Tümen Komutanlığı'na yazısı.

2427 4 Nisan 1921

4 Nisan 1921'de Ahıdağı kuzeyinde Bahçecik-Gügüm yolu ile batıya çekilmek isteyen 10 ncu Yunan Tümeni'nin Yiğit-Yeni-yol-İnegöl istikametlerinde taarruz edilerek Kocaçay kuzeyine Koyunhisar istikametine atıldığı ve takip edilmekte olduğu hakkında Batı Cephesi Komutanı İsmet'in, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na verdiği akşam raporu.

2428 5 Nisan 1921

Kuvvetlerimizin Karakilise'ye ulaşması üzerine Yenişehir'den firara başlayan düşmanın takip olunarak daha önce hazırlanmış mevzie sokulduğu ve düşman kuvvetlerinin durumu hakkında Kocaeli Komutan Vekili Nurettin'in, Genelkurmay Başkanlığı'na verdiği 5 Nisan 1921 tarihli sabah raporu.

2429 5 Nisan 1921

Kuvvetlerimizin etkili taarruzu karşısında, 7 nci ve 10 ncu Yunan Tümenlerinin İznik Gölü ile Keşiş dağı arasındaki asıl mevziine tıkılmış olması nedeniyle, kuzeydeki takip harekâtına son verildiği.

Düşmanın taarruzu halinde kuvvetlerimizin alacağı vaziyet hakkında; Güney Cephesi Komutanı Refet'in 1, 2, 3, ncü Süvari Tümenleri, 1 nci Piyade Tümeni Komutanlıklarıyla ve bilgi için Batı Cephesi Komutanlığı'na verdiği rapor.

2430 6 Nisan 1921

Genelkurmay Başkan Vekili Fevzi'nin, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na, Dumlupınar istikametinde yapılacak taarruz için birliklerimizin alacağı vaziyeti ve gerekli hazırlıkların yapılmasını bildirir yazısı.

2431 6 Nisan 1921

Kütahya'da bulunan Batı Cephesi Kumandanlık Vekâleti'nin Güney Cephesi'ndeki harekâtın bitimine kadar geri hizmetlerle uğraşmak üzere Güney Cephesi emrine verileceği hakkında Genelkurmay Başkan Vekili Fevzi'nin Batı Cephesi Komutanlığı'na yazısı.

NO : BELGENİN TARİHİ

ÖZETİ

2432 8 Nisan 1921

Güney Cephesi Komutanı Refet Bey'in, Batı Cephesi Komutanlığı'na 8 Nisan 1921 tarihli, düşmanı takip eden 12 nci Kolordu'nun, Afyon'a girdiği ve Dumlupınar istikametinde takip harekâtına devam edeceği hakkındaki yazısı.

2433 8 Nisan 1921

12 nci Kolordu Komutanı Fahrettin'in, Batı Cephesi Komutanlığı'na, tümenlerimizin Karahisar'a girdiği Uşak ve İzmir'in kurtarılmasında halkın da iştirak edeceği ve düşmanın takibi hakkında 8 Nisan 1921 tarihli sabah raporu.

2434 8 Nisan 1921

Karahisar'ın düşmandan kurtarılması üzerine 12 nci Kolordu Komutanı Fahrettin'in teşekkürü ve birliklerimizin takip harekâtı hakkında 8 Nisan 1921 tarihli kolordu emri.

2435 8 Nisan 1921

12 nci Kolordu'nun Altıntaş'tan ilerleyen tümenlerle bağlantı kurarak düşmanı sıkıştırması. Düşmanın kuvvetlerini Uşak istikametine çekmekte olduğu ve kuvvetlerimizin alacağı vaziyet hakkındaki kolordu emri.

2436 8 Nisan 1921

Eskişehir'deki tayyare bölüğünün uçaklarıyla beraber Alayunt-Kütahya İstasyonu arasındaki tayyare meydanına nakledileceği ve Güney Cephesi'nden alacağı emre göre keşif harekâtına devam edeceğine dair Batı Cephesi Komutanlığı'nın Eskişehir'deki Hava İşleri Genel Müdürlüğü, Demir Yolları Genel Müdürlüğü ve Güney Cephesi Komutanlığı'na yazısı.

NO : BELGENİN TARİHİ

ÖZETİ

2437 9 Nisan 1921

Batı Cephesi Komutanı İsmet'in Eskişehir'de Hava Kuvvetleri Genel Müdürlüğü'ne, tayyare bölüğünün Afyonkarahisar'a naklinin uygun olduğunu bildirir yazısı.

2438 9 Nisan 1921

Konya Valisi Galip Bey'in, 12 nci Kolordu Komutanı Fahrettin Beyefendi'ye Karahisar'ın ele geçirilmesi üzerine duyduğu sevinci ve teşekkürlerini bildirir yazısı.

2439 9 Nisan 1921

Güney Cephesi Komutanı Refet'in 12 nci Kolordu Komutanlığı'na, kuvvetlerimizin düşman karşısında alacağı vaziyeti bildirir yazısı.

2440 9 Nisan 1921

41 nci Tümen Komutanı'nın, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na, Karacaviran, Güney, Çalışlar, Elvanlı Köyleriyle kuzeyindeki sırtların düşmandan temizlendiği, kolordumuz önünden çekilen düşmanın, Kızılca ve demir yolunun kuzeyindeki kuvvetlerimizin sol kanadına tesirli bir harp yaptığı ve kuvvetlerimizin durumu hakkındaki raporu.

2441 9 Nisan 1921

57 nci Tümen Komutanı'nın, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na, kuvvetlerimizin ve düşman kuvvetlerinin 9 Nisan 1921 tarihindeki vaziyeti hakkında raporu.

2442 9 Nisan 1921

Güney Cephesi Komutanı Refet'in, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na, 9 Nisan 1921 tarihinde kuvvetlerimizin genel durumunu bildirir akşam harp raporu.

2443 10 Nisan 1921

12 nci Kolordu Komutanı Fahrettin'in, Genelkurmay Başkan-

NO :	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
		lığı Batı ve Güney Cephesi Komutanlıkları ve Güney Cephesi Kurmay Başkanlığı'na 10 Nisan 1921 tarihli harp raporu.
2444	10 Nisan 1921	Batı Cephesi Komutanı İsmet'in, 11 Nisan 1921 günü İtalyanlardan satın alınan uçağın üzerinde, İtilâf Devletlerine ait işaret bulunması nedeniyle bir kazaya sebebiyet verilmemesi hakkında birliklere yazısı.
2445	10 Nisan 1921	12 nci Kolordu Komutanı'nın, 10 Nisan 1921 tarihli kolordu emri.
2446	10 Nisan 1921	Genelkurmay Başkan Vekili Fevzi'nin 12 nci Kolordu Komutanlığı'na 10 Nisan 1921 tarihli harp raporu.
2447	11 Nisan 1921	Ağaçköy ve İşören istikametinde taarruza geçen düşman karşısında kuvvetlerimizin durumu, düşmanın çok kayıp vermesine rağmen inatla direnmesinin, dört tümenin de Dumlupınar'da bulunmasına bağlı olduğu hakkında, Güney Cephesi Komutanı Refet'in 12 nci Kolordu Komutanlığı'na yazısı.
2448	11 Nisan 1921	41 nci Tümen Komutanlığı'nın, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na, düşmanın taarruzu karşısında kolordunun Bakırcık-Karacaviran-Kınık hattını tutacağı ve 41 nci Tümen'in düşman karşısında alacağı vaziyeti bildirir yazısı.
2449	11 Nisan 1921	41 nci Tümen Komutanı'nın 11 Nisan 1921 tarihli tümen emri.

NO :	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2450	11/12 Nisan 1921	3 ncü Süvari Tugayı Komutanı'nın, Güğüm'e düşman kuvvetlerinin girmesi üzerine alınacak tertibat hakkında 2 nci Süvari Tümeni Komutanlığı'na yazısı.
2451	12 Nisan 1921	Düşman artçılarının Paşacık-Cafergazi hattını tutması ve köylülere yaptığı vahşet üzerine kuvvetlerimizin alacağı vaziyet hakkında kolordu emri.
2452	12 Nisan 1921	41 nci Tümen Komutanı'nın, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na, birliklerinin 12 Nisan'daki vaziyeti ve Uşak tarafında fazla kuvvetimizin bulunmamasından dolayı düşmanın geri çekilme hattının kesilmesinden daha çok Oturak ve Dumlu'dan asker toplamakta olduğu hakkında sabah raporu.
2453	12 Nisan 1921	23 ncü Tümen Komutanı Besim'in, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na 12 Nisan 1921 tarihli raporu.
2454	12 Nisan 1921	Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Kemal'in 12 nci Kolordu Komutanı Fahrettin Bey'e, Dumlupınar Meydan Muharebesi'nde düşmanın kesin yenilgisinde 12 nci Kolordu birliklerinin başarılarından dolayı gönderdiği tebrik yazısı.
2455	12 Nisan 1921	Güney Cephesi Komutanı Refet'in, Batı Cephesi Komutanlığı'na, Aslıhanlar Meydan Muharebesi'nde son damlayı koyma şerefinin kendilerine nasip olduğunu bildiren yazısı.
2456	12 Nisan 1921	Batı Cephesi Komutanı İsmet'in Güney Cephesi Komutanı Refet Paşa'ya Aslıhanlar Meydan

NO :	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
		Muharebesi'nde düşman istilâsına kesin darbe vurulmasından dolayı bütün batı ordusunun tebriklerini bildirir yazısı.
2457	13 Nisan 1921	12 nci Kolordu Komutanı'nın, Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı'na, tebriklerini 23, 41 ve 57 nci Tümenlere bildirdiği hakkındaki yazısı.
2458	13 Nisan 1921	4 ncü Tümen Komutanı Nazım Bey'in, 4 ncü Tümen'in Aslıhanlar Meydan Muharebesi'nde başarısıyla tebriklere lâyık olduğunu ispat ettiği hakkında, Batı Cephesi Komutanlığı'na yazısı.
2459	13 Nisan 1921	Millî Mücadele hareketimizin lideri ve Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Kemal'e gazi unvanı verilmesi hakkında Büyük Millet Meclisi üyelerinden Batı Cephesi Komutanı İsmet'in Genelkurmay Başkanlığı'na öneri yazısı.
2460	13 Nisan 1921	Batı Cephesi Komutan Vekili refakatinde Kurmay Tahir Bey'in, Arpagediği-Cafergazi-Paşacık hattındaki düşmanın uzaklaştırılarak takip edileceği hakkında 24 ncü Tümen Komutanlığı'na 13 Nisan 1921 tarihli yazısı.
2461	13 Nisan 1921	Arpagediği-Cafergazi-Karaköse batı hattında mukavemet eden düşmanın bu direnişini kırmak için, Arpagediği-Cafergazi-Paşacık doğu hattından oluşan Dumlupınar mevziinin işgali ve birliklerimizin alacağı vaziyet hakkında Güney Cephesi Komutanı Refet Bey'in cephe emri.

NO :	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2462	13 Nisan 1921	Dumlupınar mevziinin işgal edilmesi için 12 nci Kolordu Komutanı'nın birliklerine alacakları vaziyet hakkında kolordu emri.
2463	13 Nisan 1921	2 nci Tayyare Bölük Komutan Vekili Avni Bey'in 12 nci Kolordu Komutanlığı'na, Afyon-Dumlupınar-Oturak-İslâmköyü hattında tayyareci Halil Efendi tarafından yapılan keşif sonucu hakkındaki tayyare harp raporu.
2464	13 Nisan 1921	57 nci Tümen'in sağ ve sol kanatlarıyla Sand tepesini kuşatması, birliklerimizin ve düşmanın 13 Nisan 1921 tarihindeki vaziyeti hakkında 57 nci Tümen Komutanı'nın, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na yazısı.
2465	13 Nisan 1921	23 ncü Tümen Komutan Vekili Besim'in, 12 nci Kolordu Komutanlığı'na, 13 Nisan 1921 tarihli kuvvetlerimizin durumu hakkındaki raporu.
2466	13 Nisan 1921	Birliklerimizin işgal ettikleri yerler ve kuvvetlerimizin amaçlarının düşman kuvvetleri üzerine baskın ve taarruz yaparak düşmanı şaşırtıp toplanmamasını sağlamak olduğu hakkında Sandıklı Komutanı Yarbay Mazhar Bey'in, 11 nci Tümen Komutanı Şerif Beyefendi'ye yazısı ve 41 nci Tümen Komutanı'nın bu yazıyı 12 nci Kolordu Komutanlığı'na takdimi.
2467	14 Nisan 1921	13 Nisan 1921 tarihinde kuvvetlerimizce Sand tepesi-Paşacık tepesi-Kartaltepe hattına yapılan taarruzun tafsilatı hakkında 12 nci Kolordu Komutanı Fahrettin'in Güney Cephesi Komutanlığı'na yazısı.

NO :	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2468	14 Nisan 1921	Arazinin sarplığından istifade ederek takip harekâtımızı durdurmak isteyen düşmanla, odak noktası Arpagediği, Akkaya olan hatta bir artçı muharebesi yapıldığı hakkında Güney Cephesi Komutanı Refet'in, Genelkurmay Başkanlığı'na yazısı.
2469	14 Nisan 1921	Güney Cephesi Komutanı Refet'in 12 nci Kolordu Komutanlığı'na birliklerimizin 14 Nisan 1921'de düşman karşısında alacağı vaziyeti bildirir yazısı.
2470	14 Nisan 1921	Güney Cephesi Komutanı Refet'in Genelkurmay Başkanlığı'na 14 Nisan 1921 tarihli sabah raporu.
2471	14 Nisan 1921	Sarp araziye sığınan düşmanı buradan çıkararak daha kolay surette yenebilmek amacıyla, Aydemir, Çal kuzey ve güney sırtları, Bakırcık ve Karacaviran kuzeydoğu sırtları hattında muharebe yapılacağı hakkında, Güney Cephesi Komutanı Refet'in 24 ncü Tümen Komutanlığı'na ordu emri.
2472	14 Nisan 1921	Mintika Komutanı Haydar Bey'in Batı Cephesi Komutanlığı'na 14 Nisan 1921 tarihli raporu.
2473	14 Nisan 1921	Genelkurmay Başkan Vekili Fevzi'nin 14 Nisan 1921 tarihinde Kocaeli mintikası Batı ve Güney Cephesi'nde kuvvetlerimizin durumu hakkındaki harp raporu.
2474	15 Nisan 1921	15 Nisan 1921 günü kuvvetlerimizin alacağı vaziyet hakkında Güney Cephesi Komutanı'nın Genelkurmay Başkanlığı'na harp raporu.

NO :	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2475	15 Nisan 1921	Güney Cephesi Komutanı Refet'in Genelkurmay Başkanlığı'na 15 Nisan 1921 tarihinde genel vaziyeti bildirir harp raporu.
2476	15 Nisan 1921	Güney Cephesi Komutanı Refet Bey'in, 2 nci Süvari Tümeni Komutanlığı'na, kuvvetlerimizin durumu hakkındaki yazısı.

BELGELER

مکذباته و بریده یکد -
 اداره محله
 خواجه اکبریه و طایفه کت -
 خانجی و صاحب اعتماد
 عدد ۳۰

۱- و بهیچ کارشونه ۱۴/۱۷ کوچه جبرانه ایدر محله کت
 دکنه یکنه دمار این تصادف ایدنه - دکنه
 فکلیت ۱۷/۱۷ بهیچ اعتبار رجعه باشلادیکن
 تحفه ایچنه

۲- فیه / دکنه تصفیه ایچنه تیار اخذ ایدنه -
 ۳- ایچنه منفه ۱۷ دکنه کده بیکر دمار براتر -
 چکله اولس قویا محکم -

۴- راه اعتبار تحفه ایچنه دکنه اولس ایچنه فیه اردو بنو توبه
 فیه کونده دکنه کده تصفیه ایدنه و هیچ بل
 فیه فیه کارشونه بر اولس اولس
 ۵- ارتکاب ایچنه دکنه باشلادیکن ایچنه جباریم

۱۷/۱۷
 اکاد جیه قویا بریک
 خونی

ورودی
 ۱۷/۱۷

A	5-2068
D	24
I	1-2

12.Kolordu K.(Kumandanlığına)

1. Sağ cenâh (kanat) grubu 31.3.37 (31.3.1921) : 1.4.37 (1.4.1921) gecesi Gündüzbey şimalindeki (kuzeyindeki) tepeleri ve Metris Tepe'yi işgal ettiler. Dokuz günden beri mütemâdî muhârebeler ile kat'î mağlûbiyete uğradılar. Düşmanın bütün cephede çekildiği tahmin olunmaktadır. Süvari kuvvetlerimiz Bilecik, Pazarcık ve Mezid vadisi tarîkiyle (yoluyla) Nazıfpaşa ve daha garbe (batıya) doğru tahrîk olundular (yola çıkarıldılar).

2. İşbu rapor 1 Nisan 37'de saat 9.30 Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyaseti'ne (Genelkurmay Başkanlığı'na) 12.Kolordu K.(Kumandanlığı'na) ve Geyve'de Kocaeli K.(Kumandanlığı) Vekâleti'ne yazılmıştır.

Garb Cephesi K.(Kumandanı)

ismet

1.Şube

1/4/37

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 804

Dosya No : 55(24)

Fihrist No : 1

[illegible]

23., 57., 41. Fırka(Tümen) tahrîren
(yazı ile) yazılmıştır.
3 Nisan 37 (3 Nisan 1921)

12. Kolordu K.(Kumandanlığına)

Garb (Batı) Cephesi'nce elde edilmiş üserânın (esirlerin) ifadesinden ve maktûlün (ölülerin) üzerindeki mekatîb (mektuplar) ve vesâikin (belgelerin) tedkikinden Cenûb (güney) Cephesi'ne İkinci, On Üçüncü ve Ayvalık Fırkası efradıyla (erleriyle) takviye olunan Beşinci Girit Fırkası'nın taarruz eylediği ve Birinci Fırka'ya mensub iki alayın Aydın Nazilli kısmında bulunduğu ve diğer Beşinci Alay'ın cephemizde bulunduğu tahkik eylediğini bu suretle üç fırka, iki alaydan mâ'adâ (başka) Cenûb Cephesi karşısında başka kuvvet olmadığını berây-ı ma'lûmât (bilgi için) arz eylerim Beyefendi: Bir emirleri var mı?

İstihbârât Şubesi Müdürü Erkân-ı harb (Kurmay)

Binbaşı Baki

Garb Cephesi bütün süvarileriyle düşman bakıyyet-üs süyûfunu (kılıç artığını) takîb etmektedir. Düşman geceli gündüzlü ve yollarda şapkalarını, silâhlarını atarak kaçtığı için esaslı ta'kîblerle düşman ric'atini (geri çekilmesini) kat' etmek (kesmek) imkânı olmadı. Maa-hazâ (bununla birlikte) Refet Paşa hazretleri bütün süvari fırkalarıyla bu gün en mühim istikametlerde ve düşmanın cenâhındadır (kanadındadır). Süvarilerimiz Yenişehir-Kocaçay-Mezid hattına varmışlardır. Düşman ise henüz ortadaki tehlikeden kurtulmuş addolunamaz (sayılamaz). Düşmanın Onuncu İzmir, Yedinci Adalar ve Üçüncü Fırkalarının hemen üçte ikisi mahvolmuştur. Meydan-ı muhârebe gezildi. Cidden binlerce telefât (can kaybı) sayıldı ve pek çok esliha (silâhlar) ve otomatik tüfekler ve yollarda ve mevzilerde ele geçirildi. Binâen-aleyh el-yevm (bunun üzerine bu gün) kıtaât (birlikler) toplu ve el altında ileri harekete âmâdedir, Beyefendim.

Bu acı günlerimizde yüzümüzü güldürdünüz. Allah muîniniz (yardımcınız) olsun ve sizleri millete bağışlasın. Muhterem kumandanımızın bu millet Osman Gazi Türbesi yanında altun heykelini yapacaktır.

İmza (Fevzi)

Arşiv No : 5/2068
Klasör No : 804
Dosya No : 55(24)
Fihrist No : 27

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 676

Dosya No : 103

Fihrist No 90-4

۱۴۰۵ خرداد ماه
اولیادیت

A	5-2068
D	24
F	32

- ۱- زوجه سواربوی دودیه بدو فغان اهل ایل و ایشق در
استبداد الفیدات خانه و معتبره بجهت و جوار کورته و عواید
رفیه و امانت و سرکار آرائه خانه و امانت
۲- بدو ازیج یکدیگر و شمه سولنه کونیه و - جیاج یکدیگر و شمه
و شمه اسلوه کونیه و - دایه دایه و دایه و دایه
۳- شمه امانت - جیاج خانه اسلوه و کونیه و شمه
۴- دگرید و شمه اسلوه کونیه و شمه
۵- امانت و شمه اسلوه کونیه و شمه
۶- امانت و شمه اسلوه کونیه و شمه
۷- امانت و شمه اسلوه کونیه و شمه
۸- امانت و شمه اسلوه کونیه و شمه
۹- امانت و شمه اسلوه کونیه و شمه
۱۰- امانت و شمه اسلوه کونیه و شمه

4.4.37 (4.4.1921)

12. Kolordu Kumandanlığına

1. 57. Fırka (Tümen) Süvari Bölüğü dün gece bilâ-vukuât (olaysız) ahâlînin çirağ ışıkları, istikbâl (karşılaiş) alkışları altında kadın ve çocukların pencerelerden çiralar göstermek suretiyle ve fevk-al-âde hürmet ve meserretleri (sevinçleri) arasında Çay'a dâhil olmuştur.

2. Bolvadin'den çekilen düşman Sülûmenli Köyü'ne kadar Çay'dan çekilen düşman ise Karaarslan Köyü'ne kadar darma-dağınık ve perişan suredde geçmiştir.

3. Düşman esnâ-yı ric'atte (geri çekilişi sırasında) Çay İstasyonu ve geçtiği bütün çiftlikleri ve köprüleri, ağılları kâmilan (tamamen) yakmıştır.

Deper Karyesi'nden (Köyü'nden) Karahisar'a kadar demir yolunu ve birçok (aksamını) tahrip etmiştir. Ahâlî, halife ordusu diye aldatıldıkları düşmanın ne çeşit mel'ûn ve din-i İslâm katili olduğunu görerek köylüler tövbe istiğfâr etmektedir.

4. Mukaddemâ (önce) Çay'dan çekilirken yaptığımız topçu ateşiyle bir yüzbaşı, beş nefer mürd (ölmüş) ve beş-on nefer mecruh olduğu (yaralandığı) bit-tahkik (araştırılarak) anlaşılmıştır. Tahkikata nazaran 2/3.4.37 gecesi bir küçük otomobil iki Yunan zâbiti gelerek ric'at etmeleri haberini vermiş ve ancak on saat sonra çekilebilmişler. Karahisar'ı dahi tahliye edecekleri zannolunmaktadır.

5. Edirne ve Rumeli cihetinden Bulgar ve Arnavutların Yunan'a ilân-ı harb ettikleri şayiası şiddetle deverân etmek - teymiş (dolaşmaktaymış).

6. Düşman, köprüleri kâmilan (tamamen) bozduğundan Bolvadin'den bir haber alınamamıştır.

7. Bolvadin hamidiyesinde, düşmanın düm-dâr (artçı) ileri karakol ateşleri görülmüştür. Karahisar cihetinde dahi infilâklar işitilmiştir ki düşmanın tren hattını ve köprüleri tahrîb etmekte olduğu anlaşıyor.

8. Süvari bölüğümüzün tahminine nazaran Hamidiye Köyü'nde düm-dâr topçusu bulunmaktadır.

9. İshaklı civarında Çiftlik Köyü yanında tahta köprü varmış. Oradan Bolvadin cihetine geçilirmiş.

10. Şimdi tekmi (bütün) kıtaâtla İshaklı istikametinde
yarın yürüyüşe başlıyorum. İshaklı civarında köprü bulursam
Bolvadin cihetine geçmek istiyorum.

Başka bir emr-i kumandanileri (emriniz) varsa ona göre yetiştirilmesini rica ederim.

11. 12.Kolordu K.(Kumandanlığı) 39.Alay, 37.Alay, 176.Alay
Topçu Kumandanlığı'na, kumandanlıklarına berây-ı ma'lûmât
(bilgi için) yazılmıştır.

12. Kolordu süvari bölüğü Yalvaç'a çekilmiştir.

57. Fırka K.

imza(.....)

4 minh (De)

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 804

Dosya No : 55(24)

Fihrist No : 32, 32-1

A	5.2068
U	14
F	40.2

2. 1

عبدالله بن عبدالمطلب

۱۰۰ قریب ایلی - نظام منقطع شده طایفه کوریس یا تتریکه استیان کیمه وایلی
آنتون طرایلی - سقایه خربند. اجلی خایت ایله روم و آبازاخیه کی طایفه
قره عیدیه (خاندان) کوردی، حاکم و درمختلک قریب لای احرار ایستد. کیمه خاندان
درخاندان مشهورترین با عقیده یایه روم و درمختلک قریب طایفه قریب ایلی
کوردی کوری حاکم خاندان حیدیه، حیدیه، از بهر عقل اتحاد ایله قطار
یوجه در بیداری اوچون کشیدل بر که وقت اتحاد و استقامت طرایلی.

[illegible]

۱- جنبه های عفاف - آئینه خطه خوان - دستک رحمت و صفای بود - آئینه شکر
دوره ۱۳۱۶/۷۱ - این خطه افتاد رسیده بود -
۲- ۱۳۱۶/۷۲ - شد عروسی اسمعیل رحمتی که در مشهد ، با کز اینک ساری بنوی آفاقه افتاد
اندیشه

۹- دیگران که سخته دارن - خیار ۵۷ - اچاره عجمی شیره و سر

دہلی

217 2

Harb raporudur.

12. Kolordu K.(Kumandanlığına)

1. Kocaeli-Sakarya mintikasında Tavuklar Köprüsü'ne yaklaşmak isteyen düşman süvarileri ateşimizle tard edildi (uzaklaştırıldı). Sakarya garbında (batısında) icrâ-yı faaliyet eden Rum ve Abaza çeteleri tarafından Karaabdiler-Hanlar-Firuzlu-Çamlık ve Değirmencilik Karyeleri ihrâk edilmiştir (köyleri yakılmıştır). Geyve Boğazı'nda Mercanlar şark (doğu) sırtlarına baskın yapan bir müfrezemiz mezkûr (yukarıda adı geçen) sırtların düşman tarafından tahliye edildiğini görmüştür. Köprühisar şimâlinde (kuzeyinde) Hamidiye, Mecidiye, Terziler hattını işgal eden kitaâtımız Pamucuk Derbendi'ndeki (Boğazı'ndaki) üç yüz kişilik bir düşman kuvvetini şimâl-i garbî (kuzeybatı) istikametine tard etmiştir.

2. Garb Cephesi sağ cenâhı (kanadı) da Bilecik, Köprühisar istikametindeki harekât-ı ta'kîbiyye netâyicine (takip harekâtı sonucuna) dair ma'lûmât alınamadı. Merkezde dün 2.4.37(2.4.1921) saat 7.30 sonrada (13.30) Pazarcık'ı işgal eden süvarilerimiz bu gün Pazarcık, İnegöl istikametinde ta'kîbe devam ve düşmandan bir mikdar esir ile birçok malzeme ve mühimmat igtinâm ettiler (ele geçirdiler). Düşman Pazarcık civarında bir tayyare ve birçok malzeme ve mühimmât yakmıştır. Sol cenâhda 2/3.4.37 gecesini Feridsarı dağı mintikalarında geçiren süvari fırkalarımızın (tümenlerimizin) bu günkü harekât ve icrââtından henüz ma'lûmât alınmamıştır. Orhaneli müfrezemiz, Bursa'nın 7 kilometre cenûbundaki (güneyindeki) Çongra mevziine taarruz ile düşmana zâiyat verdirmiştir.

3. Cenûb Cephesi Uşak-Afyon hattı şimâlinde düşmanın bir hareket ve faaliyeti yoktur. Afyon şarkında dün 2.4.37 akşamı Bolvadin-Çay hattını işgal düşmanın bu gün 3.4.37 (3.4.1921) şarka doğru esaslı bir hareketi görülmemiş yalnız iki süvari bölüğü İshaklı istikametinde ilerlemiştir.

4. Diğer cephelerde sükûnet vardır.

4 Nisan 37

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Reisi

Şube/6 minh (De)

(Genelkurmay Başkan) Vekili

1

Fevzi

Arşiv No : 5/2068

Dosya No : 55(24)

Klasör No : 804

Fihrist No : 40-2

"4.4.37 (4.4.1921)"

"Harb Raporu"

1. Kocaeli :

Sakarya mıntıkasında : Tavuklar Köprüsü civarında tesirsiz topçu ateşi oldu. Geyve Boğazı'nda düşmanın bir faaliyeti yoktur. Köprühisar şimalinden (kuzeyinden) ilerleyen kuvvetlerimiz 3/4.4 (3/4.4.1921) gecesı Köprühisar'ı işgal etmiş ve 4.4 sabahı cepheden ve Alaplı üzerinden taarruza devamla beş saat devam eden şiddetli bir muhârebeyi müteâkib (takiben) kıtaâtımız (birliklerimiz) Yenişehir'e girmiştir. Perişan bir surette çekilen düşman hatt-ı ric'atinde (çekilme hattı) üzerindeki bütün köyleri yakmaktadır. Kabaçınar istikametinde ta'kîbe devam edilmektedir.

2. Garb (Batı) Cephesi :

Dün 3.4.37 Bilecik-Köprühisar istikametinde ilerleyen ta'kîb müfrezelerimiz bir alay piyade iki süvari bölüğü ve bir bataryadan mürekkebe (oluşan) düşman düm-dâriyle (artçısıyla) müsâdeme ederek (çarşışarak) İncirli mevziini işgal ve düşmanı mezkûr mevzâı garbına tard etmiştir (bahsolunan mevzilerin batısına uzaklaştırmıştır). Düşman bu müsâdemede on kadar maktûl (ölü) ve bir mikdâr mecrûhla (yaralıyla) üç otomobil terk etmiştir. Söğüt-Bilecik mıntıkasındaki İslâm köyleri kâmilan (tamamen) yakılmış ve Ertuğrul Gazi Türbesi bomba ile atılmıştır.

2.4.37'de Söğüt şimalinde bir süvari bölümümüz Ziva deresinde bir düşman taburuna hücum ederek yüzü mütecâviz (geçen) maktûl verdirmiş ve tabur kumandanı dâhil olduğu hâlde, taburun yüz kırk beş nefere bâliğ olan (ulaşan) mütebâkî efrâdını (geri kalan erlerini) kâmilan esir etmiştir.

Nazıfpaşa ve İnegöl istikametlerinde harekât-ı ta'kîbiyye icrâ eden (takip harekâtı yapan) süvari fırkalarımız (tümenlerimiz) 3.4.37 saat 7 evvelen (07.00) itibaren Nazıfpaşa'dan İnegöi'e doğru çekilen bir piyade fırkası, 2 süvari alayı ve bir sahra topçu alayıyla müteaddid (birçok) araba ve otomobil kollarından mürekkebe bir düşman yürüyüş koluna yandan ve geriden taarruz ve düşmanın düm-dâr (artçı) ve cânibdârlarıyla (yancılarıyla) muhârebe ederek zevâlde (öğle vakti) düşmanla beraber İnegöl'e girmiştir. Düşman İnegöl'den sokak kavgalarıyla çıkarılmış ve hattâ Boğazköy istikametinde şimâle atılmıştır. Cephane ve teçhizatını atarak kaçan bu düşman insan, hayvan ve malzemece mühim zayiâta uğratılmış ve yirmiye

mütecâviz (geçen) makineli tüfekle birçok malzeme ve mühim-mât ve bir otomobil igtinâm olunmuştur (ele geçirilmiştir). İnegöl'de vuku'bulan (meydana gelen) sokak muhârebelerinde ahâlî fedakâr-âne bir surette düşmana karşı atılmış ve çocuklara varıncaya kadar süvarilerimizin atlarını tutmak suretiyle vazife-i vataniyyelerini ifâ etmiştir (yerine getirmiştir).

3. Cenûb (Güney) Cephesi :

a. Afyon şimalinde : Gazlıgöl ve Hasanköy istikametlerine sevk edilen keşif kollarımız düşmanla müsâdeme ederek iki esir getirmişlerdir. Düşmanın ikinci fırkasının kısm-ı küllîsiyle "Afyon-Araplı Çiftliği" mıntıkasında ve bir kısım kuvvetiyle Büyükurma-Hasanköy-Çatalçeşme hattında bulunduğu ve Birinci On Üçüncü Fırkalarıyla Afyon şarkındaki (doğusundaki) harekâtı yaptığı anlaşılmıştır.

b. Afyon şarkında : Şimâlde İnönü mağlûbiyyetini müteâkib cenûbdan Afyonkarahisar'ın şarkından harekât-ı taarruziyyeye devam eden iki düşman fırkası Çay İstasyonu'yla şimendüfer (demir yolu) hattını tahrîb ederek 3.4.37'den itibaren Afyonkarahisar istikametinde ric'ate başlamış ve kıtaâtımız kısm-ı küllîleriyle Bolvadin-Çay hattına vâsıl olmuştur (ulaşmıştır). Muzaffer

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Reis

(Genelkurmay Başkan) Vekili

İmza (Fevzi)

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 672

Dosya No : 90

Fihrist No : 4, 4-1

A	68
D	24
F	44

۱- شش سوار اولی ۱۷/۴/۳۷ ساجده ده یستده لیدر
راخت یاشده آندره لیدر قضا ۱۷/۴/۳۷ آکوص
مقانه بنجده ، کله بوی ایه غویه جلیست اریان
ادتی بوناه فذنه سوار فذله کیدیک بول آندکوه
استقامت فذنه ایدرک فذله فذله فذله
فویوه حصه استقامت آندیک ، تقیب اولوستی . بوزله
۱۷/۴/۳۷ ده کندی ، اولوم بیه ، سوبیه بوی ایه
جلیکده دتول باشی سوبیه فذله ایدکده ایه کوی
عدوت ایدیک ۱۷/۴/۳۷ کوی بنجده جوارک کوی
آکوص . ۱۷/۴/۳۷ ده سوار فذله فذله فذله
بر وضعیده صقیله بولیدیک فذله فذله فذله فذله
مقوله بواقتی فذله کوی بکریه ایدرک دقتا لکی کوی
استدلال ایدیکه در . بولرک می بیه در . بولرک فذله
بجایه ، مارده حواءه افشام اولوستی . بونایه سوارک
نایر و فقیه خاندانه کیدیک ال کوی بایقوب بولرک ایدکده ، کوی
داغیه بیکه کوی فذله فذله فذله فذله فذله
کیتیه اوده بیه . ۱۷/۴/۳۷ کوی بایقوب اولوستی کوی بیه .
۲- ایلده حیدر بیکه ، کوی . فذله فذله فذله فذله
بایقوب .

۱۷/۴/۳۷ ده فذله فذله فذله فذله
۱۷/۴/۳۷

۱۷/۴/۳۷

۱۷/۴/۳۷

۱۷/۴/۳۷

12. Kolordu K.(Kumandanlığına)

Akşam raporudur.

1. Beşinci Süvari Alayı 4/4/37 (4.4.1921) saat 1 sonrada (13.00) Yenişehir'e girmiştir.

Refet Paşa'dan alınan rapora nazaran 4/4/37 Ahıdağı şimâlinde (kuzeyinde) Bahçecik, Gügüm yolu ile garbe (batıya) çekilmek isteyen Onuncu Yunan Fırkası'na (Tümeni'ne) süvari fırkalarıyla Yiğit-Yeniyol-İnegöl istikametlerinde taarruz edilerek mağlûben Kocaçay şimâline Koyunhisar istikametine atıldı. Ta'kîb olundu. Bu fırkanın 3/4/37'de Kendirli, Ulumbey, Söylemiş yolu ile çekilmekte ve Kolbaşı Söylemiş'e Takarrub eylemekte (yaklaşmakta) iken geriye avdet ettiği (döndüğü) ve 3/4/37 geceyi Bahçecik civarında geçirdiği anlaşıldı. 3/4/37'de süvari fırkaları tarafından pek fena bir vaziyette sıkıştırılan Yedinci Fırka'nın müşkil vaziyetten kurtarılması maksadıyla bu Onuncu Fırka'nın geriye tahrîk edildiği (hareket ettirildiği) ve fakat geciktiği istidlâl edilmektedir (anlaşılmaktadır). Bu günkü muharebede düşman bir mikdâr tüfek, cepha-ne, malzeme hayvan igtinâm olunmuştur (ele geçirilmiştir). Yunanlıların süvarimizin te'sîr ve ta'kîbi haricinde geçtikleri ekseri köyleri yakıp yağma etmekte genç ve ihtiyar bütün köylüleri feci bir surette şehid etmektedir. 4/4/37'de Yenişehir Ovası'nda 8,10 köyün yanmakta olduğu görülüyor.

2. Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâseti'ne (Genelkurmay Başkanlığı'na) Geyve'de Kocaali K.(Kumandanlığı) Vekâleti'ne, 12. Kolordu K. yazılmıştır.

5/4/37 saat 7.30 sonrada (19.30) yazılmıştır.

1. Şube / 6 minh (De) Garb (Batı) Cephesi Kumandanı

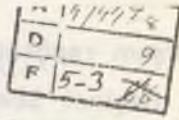
İsmet

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 804

Dosya No : 55 (24)

Fihrist No : 44

ازخ
۲۷/۹/۵

+

جواب نویسی

۱- پیاده قطبان اوده تخت - دوه کوه قوه اوده خنده هواره
آنها [...]
۲- ۲۷/۹/۵ ده آلا یار خور دوه استقامتیه دخت کینه هواره
طوبیون قوه حبیبیه هواره ایله کینه هواره یارینه یارینه
دخته قاناییه قوه تصقیب اولونه ولوراره اوله یارینه اولان
موقعه کینه
۳- دخت دواره ایله یارانه اندیه قریب اولونه یارینه کینه یارینه
هواره ایله دوه ...
تخته و اولونه قریب استقامتیه ...
کینه دخته یارینه قریب اولونه قوه ...
هواره یارینه ایله ...
۴- ...
۵- ...
۶- ...

İznik

5/4/37 (5.4.1921)

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâsetine
(Genelkurmay Başkanlığına)

Sabah raporudur.

1. Piyade kıtaâtı (birlikleri) Örencik-Dedeköy-Karaköy hattında süvari alayı "Karacaali" garbindeki (batısındaki) sırtlardadır.

2. 4.4.37'de alaylar Kozdere istikametinden düşmanın gerisini tehdide (okunamadı) taburumuzun Karakilise'ye muvâsalatı (ulaşması) ile Yenişehir'den firara başlayan düşman Kabaçınar'a kadar ta'kîb olunmuş ve buralara evvelce yapılmış olan mevzi'e girmiştir.

3. Düşmanın düm-dârı (artçısı) iki piyade alayına karîb (yakın) olup pek gerilerden ağır bataryayla himâye edilmektedir. Yenişehir'de muhârebe şiddetli olmuş ve düşman pek çok makineli tüfek ve otomatik tüfek isti'mâl etmiştir (kullanmıştır). Yenişehir'e kıtaâtımızın girmesiyle düşman topçusu kasabaya on kadar mermi atmış ve ahâlîden bir kişi yaralanmıştır.

4. Süvari Beşinci Alayı Yenişehir'e taarruz ederken sol cenâha (kanada) yetiştirdi ve harbe iştirak etti. 5. Süvari Alayı Koyunhisar şimâl-i şarkîsindeki (kuzeydoğusundaki) Mezarlık mevkiindedir.

5. Düşman yollarda pek çok maktûl bırakmış ve geçtiği köylerin kısm-ı a'zamını (büyük bir kısmını) yakmıştır. Mecrûhumuz (yaralımız) pek az ise de henüz bu bâbda ma'lûmât ikmâl edilmemiştir (bilgi edinilmemiştir).

6. Harekât 23 numroyla saat 5 evvelde (05.00) arz edilmiştir.

Kocaeli K.(Kumandanı) Vekili

Şube 1

Nureddin

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 672

Dosya No : 90

Fihrist No : 5-3

Zata mahsustur
(Kişiyeye özel)

Kurşunlu'dan
5/4/37 (5.4.1921)

İkinci Süvari Fırkası (Tümeni) Kumandanlığına

1. Kemâl-i şiddetle (bütün şiddetiyle) ta'kîb olunan Yedinci ve Onuncu Fırkaları süvari fırkalarımızın müessir (etkili) yan taarruzlarına ma'rûz kalan düşman ordusu "İznik Gölü ile-Keşiş dağı" arasında mevâzî'-i asliyyesine (asıl mevzii-ne) tıkmış olduğundan şimâldeki (kuzeydeki) harekât-ı ta'kîbiyyeye (takip harekâtına) nihâyet (son) verilmiştir.

2. Karahisar'daki düşman Konya istikametinde ileri hareketine devamlı 2.4.37 Bolvadin-Çay hattını geçti. Ordumuz Afyon civarındaki düşmana karşı harekâta başlamak üzere cenûbda (güneyde) yeni bir tecemmu'a (yeniden toplanmaya) başlamıştır. Bu tecemmu' gayet mahrem (gizli) tutulmalı ve bil'akis Bursa istikametinde harekât-ı taarruziyeye devam olunacağı ve bu maksadla ordunun ileri harekâta başladığı ve süvarilerin Yenice üzerinden Bursa'ya yürüyecekleri gizliden gizliye ahâlîye işâa olunmalıdır (duyurulmalıdır).

3. İnegöl havalisinde Üçüncü Süvari Fırkası kalacak ve Vakıfköy "dahil" cenûbunda kalan mîntıkayı tarassud edecektir (gözetleyecektir). Üçüncü Fırka fâik (üstün) düşman kuvvetlerinin ileri harekâtı hâlinde Kınık Boğazı'na çekilecek ve Kınık Vadisi'ni setr eyleyecektir (örtecektir).

4. Birinci Piyade Fırkası 4.4.37'de Pazarcık'a gelmiştir. Bu fırka ileri harekâtıyla Beşinci Süvari Alayı bu gün Yenişehir ve Nazıfpaşa'da vaz'iyet-i sabıkalarına (önceki durumlarına) intikal etmek üzeredirler. Onuncu Kafkas Fırkası 5.4.37'de Döğer'e tahrîk olunmuştur (yola çıkartılmıştır). Birinci ve İkinci Süvari Fırkaları 6.4.37 saat 8 evvelde (08.00) Domaniç üzerinden Kütahya'ya yürüyeceklerdir.

5. Ben bu gün saat 2 sonrada (14.00) Pazarcık'a hareket ediyorum. 6.4.37 saat 8 evele kadar düşmanın taarruzu halinde Birinci, İkinci, Üçüncü Süvari Fırkaları en kıdemli fırka kumandanı olan İkinci Süvari Fırkası Kumandanı olan Kaymakam Nazmi Bey emrinde olarak müttehiden (birlikte) hareket edeceklerdir. Üçüncü Fırka mezkûr (bahsolunan) saatten itibaren evvelce olduğu gibi Pazarcık'ta bulunan Birinci Fırka Kumandanlığı'nın ta'lîmâtına tevîfkan (göre) hareket eyleyecektir.

Bir dakika te'hîr edilmeyecektir (geciktirilmeyecektir).

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye (Genelkurmay)

6 Nisan 337 (6 Nisan 1921)

12. Kolordu K. (Kumandanlığına)

1. 5 Nisan 337 günü yapılan tarassudâtıdan (gözetlemelerden) düşmanın Afyon cenûbundaki (güneyindeki) kıtaâtını kâmilan (birliklerini tamamen) Afyon'a toplamakta olduğu Afyon'u yağma etmek ve Ermenileri Uşak istikametinde yola çıkarmak gibi teşebbüsâtından Afyon'u tahliye ile garbında (batısında) olduğu anlaşılmaktadır.

2. Düşmanın serbest ric'atine (geri çekilmesine) mâni olmak ve esna-yı ric'atinde tesadüf edilecek zayıf kuvvetlerini tepelemek ve a'zamî zayiât verdirmek lâzımdır.

3. 5/6 Nisan 37 gecesini Karaarslan Sülümenli hattında geçiren 12. Kolordu düşmanla suret-i daimede teması muhâfaza edecek ve düşmanın çekilmesi hâlinde bilâfasıla (aralıksız) ta'kîbe devam edecektir.

4. On Birinci, Dördüncü Fırkalarla (Tümenlerle) Beşinci Kafkas Fırkası'ndan yetişebilecek olan kıtaât ile Altuntaş-Dumlupınar istikamet-i garbiyyesinde (batı yönünde) düşmanın yan ve gerilerine te'sîr icrâsına çalışılacaktır. Bu maksatla Döğer mıntıkasındaki On Birinci Fırka kısm-ı küllîsiyle (büyük bir kısmıyla) 6 Nisan 37 akşamına kadar Altuntaş, Genişler mıntıkasında toplanacaktır.

5. Alayund mıntıkasındaki Dördüncü Fırka 6 Nisan'da karadan Altuntaş istikametine hareketle 6 Nisan akşamı Tuğlar mıntıkasına muvâsalat edecektir (ulaşacaktır).

6. Kütahya'daki Beşinci Kafkas Fırkası kıtaâtı muvakkaten (geçici olarak) Dördüncü Fırka kumandanının taht-ı emrinde (emri altında) olarak mezkûr (adı geçen) fırka ile birlikte hareket edecektir.

7. Garb Cephesi ilerisindeki ta'kîb harekâtı müsâid olduğu takdirde süvari fırkalarının bir an evvel Kütahya mıntıkasına sevkine ve Refet Paşa hazretlerinin cenûbdaki harekât-ı ta'kîbiyyeyi sevk ve idare etmek üzere trenle ve sür'at-i mümkin ile (mümkün olduğunca çabuk) Döğer mıntıkasına teşriflerini rica ederim.

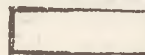
۸ - آنقره ده ساعت ده حرکت ایدہ ملازما - بیجی قفقای قرقسی طوقنی
آلای آلا برتندہ ترندہ ایندیله رله چکوری / تلکوبندہ اقرار ایدہ
و یوقطعات موقدہ ادینجی قرق قنای بیدالای عارف کلا قنای کویله
۹ - دینجی قرق نلر ۷ نیسان اقصای داخل اولمیشی منطقه ده آلتوہ ملازما
کوتاهیه تفران خطندہ بالاستقارہ ارباہ مریمہ عمر ایلر تاسی اربا
(مینی لازمہ)

۱۰ - دومی ییلا - استعاضہ یایلمہ حرکت ایدہ ترن جھکی قنای طوقنی
اعاش و آملی مضوضہ مقفی استعاضہ اربا یایلمہ طایلمہ

۱۱ - غرب جھکی نہ دکر قرقی قنای نہ جھکی ملازما
حرکت جھکی نہ یایلمہ

A	2068
D	24
F	48

۱۱/۶/۲۷

موجودہ استعاضہ
دولتہ استعاضہ

۱۱/۶/۲۷

۱۱/۶/۲۷

۱۱/۶/۲۷

۱۱/۶/۲۷

۱۱/۶/۲۷

۱۱/۶/۲۷

۱۱/۶/۲۷

۱۱/۶/۲۷

8. Ankara'dan saat 6'da hareket edecek olan Beşinci Kafkas Fırkası Dokuzuncu Alayı Alayund'da trenden indirilerek Çekürler İstasyonu'nda ihrâc edilecek ve bu kıtaât muvakkaten On Birinci Fırka Kumandanı Mîralây (Albay) Arif Bey'in kumandasına girecektir.

9. Dördüncü Fırka'nın 6 Nisan akşamı dahil olacağı mıntıkada Altuntaş ve Kütahya telgraf hattından bil-istifade (yararlanarak) Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye ile te'sîs-i irtibât eylemesi lâzımdır.

10. Dumlupınar istikametinde yapılacak hareket için Garp Cephesi Kumandanlık Vekâleti'nce iaşe ve ikmâl hususunda muktezî istihzârâtın (gerekli hazırlıkların) yapılmasını rica ederim.

11. Garb Cephesi K.(Kumandanlığı) Döğer'de, 11.Fırka 12.Kolordu K. 6 Nisan 337'de saat 5 evvelde (05.00) Harekât Şubesi'nden yazılmıştır.

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Reis Vekili

Birinci Ferik (Orgeneral)

Fevzi

6.4.37

Çobanlar İstasyonu'na vusûlü (varışı)

6.4.37 saat 1 sonra (13.00)

1. Şube

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 804

Dosya No : 55(24)

Fihrist No : 48-48-1

دکتر محمد علی
۳۷۱/۱۱۶

نائب رئیس هیئت مدیره
نائب رئیس هیئت مدیره

تاریخ : ۳۰/۱/۳۷
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
والآله الطيبين الطاهرين
أجمعين
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
والآله الطيبين الطاهرين
أجمعين

دکتر محمد علی
۳۷۱/۱۱۶

آیتم / ۳۷/۱۱۶

A	۳۷/۱۱۶
D	۲۴
F	۸۳

۳۷/۱۱۶

وکیل

Gayet acele harb telgrafıdır.	Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye
Hemen keşidesi (çekilmesi)	(Genelkurmay)

6/4/37 (6.4.1921)

Garb (Batı) Cephesi Kumandanlığına

1. 11 nci, 4 ncü Piyade Fırkaları (Tümenleri), Beşinci Kafkas Fırkası, Birinci ve İkinci Süvari Fırkaları Cenûb (Güney) Cephesi Kumandanlığı emrine girecektir. Kütahya'da bulunan Garb Cephesi Kumandanlık Vekâleti'nin cenûb mın-tıkasındaki harekâtın hitâmına (bitişine) kadar geri menzil hidemâtıyla iştigâl eylemek (hizmetleriyle uğraşmak) üzere Cenûb Cephesi Kumandanlığı emrine verilmesini Garb Cephesi Kumandanlığı'ndan rica ederim. Harekât "6.4.37" saat 11.20 sonrada (23.20) yazılmıştır.

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Reis(Genelkur-
may Başkan) Vekili
Fevzi

Açtım 7 minh (De)

7.15 evvel (7.15)

1. Şube 7 Nisan 37 (7 Nisan 1921)

Vekâletin verilmesinden bir şey çıkmaz biz hep yaparız.

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 671

Dosya No : 87

Fihrist No : 83

فریبی کی رقم 2000 روپے
جنوری 2011

A	
D	
F	

۱- که بزرگوار غریب متغایب دینی نصیب آید آفتاب چه عصاره کبریا - ۱- ۸۸
 ۲- استقامت عبادت بنفیس درام ایلم جلد -
 ۳- در دینی، او نه می، بیستی قضا و قدر در دینی سوارا لاهی طریک - استقامت
 عزمه صنع ابرو در جلد - ۴

۲- در تریزفه کورنگوی - قه پیل - جیفغازی اجیرتری قریه کیشد ، خالکوی
اصل خانده ، طومبی پیل - یوردیه ایردوبه جکده و خواجه پیلده ۸/۶/۲۷ ش
الده کورنگوی غزی کیشد خفگی کجکده باشلام جفدر - سواره بیکوزن

نخل برابر ابدی بود و له اولی قدر - لیکن فقیه فرقه، قطعا تسلیم
اوله فرجه در این حرکت ابدی فرقه بی لغو آیه جده - در دینی سوار
لوسی تا اوله یکم باشد و کند عثمان کوی، حزه کوی، سکی سراس
اودنخ اید و له و فرجه یکم شده یوریه فولانک هانگی یول اودنخ
فرجه کوه یولانی کشف وارد و صولجیانی تأمیه آیه جده -

۴۔ یہ خزانہ بورجہ فولیہ نقیب ایڈھیکم
۵۔ خزانہ، خزے، خزے فقط درانی سواراناسی غریبہ میں ہے
حدیثی پائنتہ کا وارامہ جیہ عین پائنتہ، غریبہ میں ہے

A 1/4478

A	1/1178
D	24
F	145

146

25/4/20

فہرست اور تصدیق

Cenûb (Güney) Cephesi

8 Nisan 37 (8 Nisan 1921)

Garb (Batı) Cephesi K.(Kumandanlığına)

1. 12.Kolordu bu gün gurubu müteâkib (gün batımını takiben) düşmanı tazyîk ile Afyonkarahisarı'na girmiştir. Yarın Dumlupınar istikametinde harekât-ı ta'kîbiyyesine devam edilecektir.

2. Dördüncü, On Birinci, Beşinci Kafkas Firkalarıyla (Tümenleriyle) Dördüncü Süvari Livâsı (Tugayı) Dumlupınar istikamet-i umûmiyyesinde ilerleyeceklerdir.

3. Dördüncü Fırka Kurtköy-Kırkpınar, Cafergazi, On Birinci Fırka Genişler, Çalköy, Aslıhanlar, Dumlupınar yollarıyla ilerleyecekler ve kolbaşlarıyla 8.4.37 saat 8 evvelde (08.00) Kurtköy garbi Genişler hattını geçmeye başlayacaklardır. Süvari bölükleri fecrle (tanyerinin ağarmasıyla) beraber ileri sürülmüş olacaklardır. Beşinci Kafkas Fırkası kolbaşısıyla saat 7 evvelde (07.00) Karacaviran'dan hareketle On Birinci Fırka'yı takviye edecektir. Dördüncü Süvari Livâsı saat 6 evvelde (06.00) Belcemeşe'den hareketle Osmanköyü, Hamzaköy, Selkisaray üzerinden ilerleyecek ve garbe çekilen düşman yürüyüş kollarının hangi yollar üzerinde ve nerelerde bulunduğu keşf ve ordu sol cenâhını (kanadını) temin edecektir.

4. Ben 11.Fırka yürüyüş kolunu ta'kîb edeceğim.

5. 11.Fırka, 4.Fırka, 5.Kafkas Fırkası, Dördüncü Süvari Livâsı (Tugayı) Cenûb Cephesi Erkân-ı harbiyyesi Riyâseti'ne (Kurmaya Başkanlığı'na) 12.Kolordu ve Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâseti'ne (Genelkurmay Başkanlığı'na) Garb Cephesi K. 8.4.37 saat 3.30 evvelde (03.30) Çekürler'den yazılmıştır.

Cenûb Cephesi K.

Refet

Açtım. 8 Nisan 37

Saat 11.35 evvel (11.35)

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 671

Dosya No : 87

Fihrist No : 146

Garb Cephesi
27/4/37

A	4/4478
D	24
F	51

A	4/4478
D	24
F	51

1. 12.Kolordu bu gün gurubu müteâkib (gün batımını takiben) düşmanı tazyîk ile Afyonkarahisarı'na girmiştir. Yarın Dumlupınar istikametinde harekât-ı ta'kîbiyyesine devam edilecektir.

2. Dördüncü, On Birinci, Beşinci Kafkas Firkalarıyla (Tümenleriyle) Dördüncü Süvari Livâsı (Tugayı) Dumlupınar istikamet-i umûmiyyesinde ilerleyeceklerdir.

3. Dördüncü Fırka Kurtköy-Kırkpınar, Cafergazi, On Birinci Fırka Genişler, Çalköy, Aslıhanlar, Dumlupınar yollarıyla ilerleyecekler ve kolbaşlarıyla 8.4.37 saat 8 evvelde (08.00) Kurtköy garbi Genişler hattını geçmeye başlayacaklardır. Süvari bölükleri fecrle (tanyerinin ağarmasıyla) beraber ileri sürülmüş olacaklardır. Beşinci Kafkas Fırkası kolbaşısıyla saat 7 evvelde (07.00) Karacaviran'dan hareketle On Birinci Fırka'yı takviye edecektir. Dördüncü Süvari Livâsı saat 6 evvelde (06.00) Belcemeşe'den hareketle Osmanköyü, Hamzaköy, Selkisaray üzerinden ilerleyecek ve garbe çekilen düşman yürüyüş kollarının hangi yollar üzerinde ve nerelerde bulunduğu keşf ve ordu sol cenâhını (kanadını) temin edecektir.

4. Ben 11.Fırka yürüyüş kolunu ta'kîb edeceğim.

5. 11.Fırka, 4.Fırka, 5.Kafkas Fırkası, Dördüncü Süvari Livâsı (Tugayı) Cenûb Cephesi Erkân-ı harbiyyesi Riyâseti'ne (Kurmaya Başkanlığı'na) 12.Kolordu ve Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâseti'ne (Genelkurmay Başkanlığı'na) Garb Cephesi K. 8.4.37 saat 3.30 evvelde (03.30) Çekürler'den yazılmıştır.

Karahisar

8.4.37 (8.4.1921)

Garb (Batı) Cephesi Kumandanlığına

8.4.37 sabah raporudur.

1. Geceleyin fırkaların (tümenlerin) süvari bölükleri Karahisar'a girdiği gibi ale-s-sabah (sabahleyin erkenden) ben de Karahisar'a girdim. Ahâlînin tezâhürâtına hiç iltifat etmeyerek ancak Uşak, İzmir'i kurtarmak için bütün halkın toplanarak orduya iltihâkını (katıldığını) gördükten sonra kendileriyle görüşebileceğimi söyledim. Ahâlî de bunu ifâya ahd-ı peymân ettiler (yeminle söz verdiler). Neşrettiğim beyannâme sureti zîrdedir (aşağıdadır).

2. Bu geceyi Akpınar ve Susuz'da geçiren 57.Fırka İnaz-Köprülü istikametinde ve geceyi Karahisar cenûbunda (güneyinde) geçiren 41.Fırka Afyon, Paşaköy istikametinde harekât-ı ta'kîbiyyeye (takip harekâtına) devam ediyorum. 23.Fırka bu akşam Karahisar garbında Çakır'da toplanacaktır. Süvarilerimiz bilâ-fâsıla (aralıksız) düşman tazyîk etmektedir (zorlamaktadır).

3. Uşak istikametinden ümitsiz kalan düşmanın bir kısım ağırlıklarını ve kuvvetini Sivaslı ve Çivril istikametine tahvîl ettiği (çevirdiği) istihbâr edilmiştir (haber alınmıştır).

4. Düşmanın istasyonun pek cüz'î (az) kısmını tahrîb etmiş ve bir kısmındaki mevâdd-ı tahrîbiyyeyi (tahrip maddelerini) ateşlemeye vakit bulamadan kaçmıştır. Dinamitler çıkarılmıştır. İstasyonun su müessesâtı ve binaları tahrîbden sâlim kalmıştır. Yakın bir zamanda Karahisar'a kadar hatt tamir olunabilecektir.

5. 8.4.37 tarihli işbu rapor Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâseti'ne (Genelkurmay Başkanlığı'na) Garb Cephesi K.(Kumandanlığı'na), Cenûb Cephesi K., Cenûb Cephesi Erkân-ı harbiyye Riyâseti'ne (Kurmay Başkanlığı'na) saat 9.30 evvelde (09.30) Karahisar'dan yazılarak hatt Karahisar'a temdîdi (uzatılması) üzerine nüsha-i saniyesi (ikinci nüshası) telgrafhâ-neden verilmiştir.

12. Kolordu K.

Fahreddin

Açtım 8 minh (De)

Saat 10 sonra (22.00)

İmza (.....)

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 671

Dosya No : 87

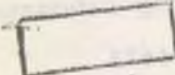
Fihrist No : 151

الله به بخیر و برکت همه را در دشتی که در این خط است و در این روز
 که در این خط است و در این روز که در این خط است و در این روز
 که در این خط است و در این روز که در این خط است و در این روز

A	131-8
D	26
F	

که در این خط است و در این روز

A	8-2213
D	131-8
F	26

که در این خط است و در این روز

که در این خط است و در این روز

که در این خط است و در این روز که در این خط است و در این روز

که در این خط است و در این روز

که در این خط است و در این روز که در این خط است و در این روز

که در این خط است و در این روز که در این خط است و در این روز

که در این خط است و در این روز که در این خط است و در این روز

که در این خط است و در این روز که در این خط است و در این روز

که در این خط است و در این روز که در این خط است و در این روز

که در این خط است و در این روز

که در این خط است و در این روز که در این خط است و در این روز

که در این خط است و در این روز که در این خط است و در این روز

36.Fırka (Tümen)

Afyonkarahisar

8/4/37 (8.4.1921)

Saat 11 evvel (11.00)

Kolordu Emri

1. Allahü-teâlâ'nın inâyetiyle (yardımıyla) Karahisar bu gece düşmandan tathîr edilmiştir (temizlenmiştir). Her türü müşkilât (güçlükler) içinde uzun yürüyüşlerle düşmanı tazyîk ve ta'kîbde kıtaâtın (birliklerin) gösterdikleri azim ve fedâ-kâ-riye (fedakârlığa) teşekkürler ederim.

2. Altuntaş-Dumlu istikametinde ilerleyen şimâl (kuzey) kolordusu bu gün düşmanı Dumlupınar'da tazyîk etmektedir.

3. Askerimizin istirahatı pek büyük ihtiyacı olduğunu biliyorum. Fakat büyük telâş ile çekilen düşmana nefes aldır-mamak da lâzımdır. Binâen-aleyh (bundan dolayı) harekât-ı ta'kîbiyyeye devam edilecektir.

4. 57 nci Fırka bu akşam İnaz-Arablar-Köprülü mintikası-na varacak ve süvarisiyle Çatkuyu istikametini keşf ve düşman-la teması muhâfaza ettirecek ve yarın şimâl kolordusuyla irtibât te'sisine gayret edecektir.

5. 41. Fırka bu akşam Akviran ve civarına kadar ilerleyecek ve süvarisiyle Paşaköy istikametinde keşf yaparak düşmanla teması muhâfaza edecektir.

6. 23. Fırka bu gece Çakır ve Erkmén köylerinde toplanacaktır. Fırka süvarisi Balmahmud Dûzağaç istikametinde ilerleyerek Elli Yedinci Fırka Cephesi'nde düşmanla teması muhâfaza edecek ve raporlarını hem Elli Yedinci Fırka'ya ve hem de Yirmi Üçüncü Fırka'ya gönderecektir.

7. Kolordu karargâhı bu gece Karahisar'dadır.

12.Kolordu K.(Kumandani)

Fahreddin

Arşiv No : 6/2219

Klasör No : 910

Dosya No : 7

Fihrist No : 26

[illegible]

1. Şube

Cukurhisar

2298

8/4/37 (8.4.1921)

Eskişehir'de Umur-i havaiyye Müdüriyet-i umûmiyyesine
(Hava İşleri Genel Müdürlüğüne)

Telefon Eskişehir'de Demir Yolları Müdüriyet-i umûmiyyesine
(Demir Yolları Genel Müdürlüğüne)

Acele telgraf-Cenûb (Güney) Cephesi Kumandanlığına

1. Eskişehir'deki Birinci Tayyare Bölüğü kabil-i isti'mâl (kullanılabilir) tayyareleriyle Alayund İstasyonu ile Kütahya İstasyonu ile Kütahya İstasyonu arasında intihâb edilen (seçilen) tayyare meydanına nakledilecek ve cenûbdaki harekât müddetince Cenûb Cephesi Kumandanlığı'ndan telâkki edeceği (alacağı) emre göre harekât-ı keşfiyyeye (keşif harekâtına) devam edecektir.

2. Eskişehir'de Umûr-ı havaiyye Müdüriyet-i umûmiyyesi'ne, Demir Yolları Müdüriyet-i umûmiyyesi'ne ve berây-ı ma'lûmât (bilgi için) Cenûb Cephesi Kumandanlığı'na 8/4/37 saat 11, dakika 30 sonrada (23.30) yazılmıştır.

Garb (Batı) Cephesi Kumandanlığına

İsmet

Cenûb Cephesi'ne keşide edilmek (çekilmek) üzere sureti telgrafhaneye de yazıldı. 8 Nisan 37

İmza (Bahri) Saat 11.15 sonra (23.15)

Eskişehir'de nöbetçi zâbiti Bekir Efendi'ye yazdırılmıştır.

Saat 12 sonra (24.00)/8 minh (de)

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 671

Dosya No : 87

Fihrist No : 118

Handwritten notes and stamps on the right page. The date 27/4/37 is written in the top left. A table with the following content is present:

A	4/4478
D	25
F	12

Below the table, there are several lines of handwritten text in Turkish, including "Eskişehir'de Umur-i havaiyye Müdüriyet-i umûmiyyesi'ne" and "Demir Yolları Müdüriyet-i umûmiyyesi'ne".

Telgrafname

12. Kolordu K.(Kumandan) Fahreddin Beyefendi'ye

Mahreci (çıkışı) : Konya
1016

Numrosu : 1016

Kelimesi : 30

Kelimesi : 30

C. (Cevap) Karahisar'ın istirdâdı (geri alınması) hakkındaki teşîrât-ı âlîleri sūrû-u uzmâ (büyük sevince) mûcib olmakla teşekkürât-ı mahsûsemi arz ve kahraman ordumuzun tevâlî-i muzafferiyatını (zaferlerinin sürmesini) bâr-gâh-ı ebedisinden (yüksek huzurunuzdan) dahi arz eylerim.

Yatıcı

Konya Valisi

Galip

9/4/37 (9.4.1921)

9 minh (De)

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 8

آله و آله

2/18/9

ادب اکادمی قرار دہ وقوع ہائے

[illegible]

۱. با توجه به جدول زیر، اگر $P(A) = \frac{1}{4}$ و $P(B) = \frac{1}{2}$ باشد، احتمال وقوع هر دو رویداد A و B را محاسبه کنید.

A	2663
D	85
F	2

۲. اگر $P(A \cup B) = \frac{3}{4}$ و $P(A \cap B) = \frac{1}{8}$ باشد، احتمال وقوع رویداد A را محاسبه کنید.

A	2063
D	25
F	2

۴- بهی فرماتنه کیسورم
۵- ۹/۱۶/۲۰۰۷ ده آلمینه جنون فرم کرده ~~است~~
وایه قلمانه باند -
جنون صحرایی خدای

Adatepe cenûbundan

9/4/37/ (9.4.1921)

On İkinci Kolordu Kumandanlığına

1. Birinci ve İkinci Süvari Fırkaları (Tümenleri) Cumburdu'dan Derbent istikametinde düşman gerilerine doğru ilerlemektedir. Dördüncü Fırka'nın Arpagediği istikametinde taarruzu muvaffakiyetle ilerliyor. On İkinci Kolordu Fırkaları bu gün Başkimse-Akçaşehir-Düzağaç-Kınık hattına ilerliyorlar.

2. a : Dördüncü Piyade Fırkası Arpagediği istikametindeki taarruzuna devam edecektir.

b : 11 nci Fırka bir alayını Çalköyü'nde cephe ihtiyâtı (yedeği) olarak bırakacak ve mütebâkî (geri kalan) kuvvetiyle Dördüncü ve Beşinci Fırkalar arasında dört taburuyla işgal ettiği mıntıkaya ilerleyecek ve daha ilerden arazi kazanmaya çalışacaktır.

c : Küçükköy şimal (kuzey) sırtlarında bulunan Beşinci Fırka bu sırtları elinde muhafaza etmekle beraber Bakırcık Tepesi'ne taarruz edecek ve burasını işgal ettikten sonra düşmanın yan ve gerilerine te'sîre çalışacaktır.

d : 12. Kolordu Bakırcık sırtlarını işgal emrini alan Beşinci Kafkas Fırkası'yla irtibat te'sis ve bu fırkanın cenâhını (kanadını) muhâfaza edecektir.

e : Dördüncü Süvari Livâsı (Tugayı) 5. Fırka emrinde kalacaktır.

3. Ben Beşinci Fırka yanına gidiyorum.

4. 9.4.37 saat 3.30 sonrada (15.30) Adatepe cenûbunda firkalara, 12. Kolordu Kumandanlığı'na yazılmıştır.

Cenûb Cephesi Kumandanı

İmza (Refet)

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 2

A	2000
D	25
F	6-11

[illegible]

Kırk Birinci Fırka (Tümen)
Kumandanlığı Erkân-ı harbiyyesi
(Kurmaylığı)

Aded
142

Kınık Köyü'nden

9/4/37 (9.4.1921)

12. Kolordu Kumandanlığına

1. Düşman cephemizde ric'at ediyor (geri çekiliyor). Karacaviran, Güney, Çalışlar, Elvanlı köyleriyle şimâlindeki sırtlarda düşmandan eser kalmadı. Süvari bölüğümüz bütün gün bu hattaki düşmanla temas ederek düm-dârlarıyla müsâ-deme eyledi (artçılarıyla çarpıştı).

2. Şimâldeki kuvvetlerimizle düşman arasındaki muhârebe bazen hafif, bazen şedîd (şiddetli) surette devam ettiği işitiliyor.

3. Köylülerin rivâyetine göre düşman Kızılca civarında ve şimendüferin (demir yolunun) şimâlinde şimâl kuvvetlerimiz Salihler-Ağaçköy hizalarında bulunuyormuş ve kolordumuz önünden çekilen düşmanın dün ve bu gün şimâl kuvvetlerimizin sol cenâhına (kanadına) te'sîrli bir harbe yettiği de ayrıca köylüler tarafından bildirilmektedir.

4. Fırka bir alay ve sahra bataryasıyla Karacaviran, bir alay ve cebel (dağ) bataryasıyla Tazılar ve süvari bölüğüyle Güney'de ve bir alay ve fırka karargâhıyla Kınık'ta bulunmaktadır.

5. İleri alaylar cephelerinde emniyet tertibâtı alarak cephemizi setr etmiştir (örtmüştür).

6. İşbu rapor 9.4.37 saat 7 sonrada (19.00) Kınık Köyü'nden yazılmıştır.

41. Firka Kumandani

imza (.....)

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 6-11

[illegible]

Arpalı'nın 3 kilometre cenûb
sırtlarından

9/4/37 (9.4.1921)
saat 9.3 sonra (21.03)

12. Kolordu Kumandanlığına

1. 57 nci Fırka (Tümen) saat 2 sonrada (14.00) Akçaşehir'e gelmiştir. Arpalı'nın cenûbundaki koruluğa karşı emniyet tertibâtı alarak kîtaâtı (birlikleri) biraz Akçaşehir'de mola ettirdim ve kendim ilerden tarassud (gözleme) ve vaziyeti anlamaya çalıştım. Selkisaray ile Çalköyü arasında bazı toplu kîtaât gördüm. Vaziyeti bir türlü çabucak tesbit etmek mümkün olamıyordu. Düşman nokta-i şikesteleri (kırılan noktaları) Aslıhanlar ile Çalköyü cenûb-ı garbîsine (güneybatısına) ve bizim tarafın topçu ateşi Dumlupınar'ın 3 kilometre şimâl-i garbîsinden (kuzeybatısından) Ağaçköy'e doğru uzanıyordu. Bil'âhire (sonra) 5 nci Kafkas Fırkası Kumandanı'ndan aldığım raporda Selkisaray şimâlinden (kuzeyinden) Bakırcık sırtlarına doğru ilerleyeceğini öğrendim. 57 nci Fırka'nın dahi Bakırcık sırtlarına ve Arpalı Koruluğu'nun cenûbuna ilerleyeceğini yazarak işe başladım. Saat 5 sonraya (17.00) doğru Bakırcık ve Arpalık Koruluğu hatlarını işgal ettik. Arpalık Koruluğu'nun cenûb kenarında evvelce bulunan bir mikdâr piyade ve süvarisi geri gitti.

2. Saat 6 sonrada (18.00) Arpalık Koruluğu'nun cenûb sırtlarından Kızılcaköy'le Dumlupınar arasında görülen bazı düşman kıtaâtına topçu ateşi açtırdım. Ancak akşama doğru top alevlerinden düşman topçu hattını ve binâen-âleyh (bunun üzerine) tuttuğu hattı anlayabildim. Düşman Kızılcaköy'ün cenûb-ı garbîsindeki sırtları cephe şarka (doğuya) olmak üzere işgal etmiş ve hafif tahkîmât yapmıştır. Bu kısmın gerisinde Çiftlik şark sırtları olduğunu tahmin ettiğim mahalde bir bataryası var. Düşman mevzii Kızılcaköy garbinden (batısından) demir yolu şimâline atlayarak Altuntaş ve Ağaçköy'den gelen yolları setr etmek (kapamak) üzere Aslıhanlar'la Dumlupınar vasatına (arasına) düşen Ormanlık ve yalnız Taşyaka Arpagediği'ne doğru uzamaktadır. Bu kısımda dahi bir batarya topçusu gurûbdan (gün batımından) sonraya kadar Aslıhanlar'la Çalköyü arasına ateş ettiği ki her iki bataryası Bakırcık sırtlarına fırkamız üzerine dahi birkaç endahet etmiştir (atış yapmıştır). Dumlupınar İstasyonu'nda acelelik ve faaliyet vardı. "7" km ateş açıksa da nâkıs idi (yeterli değildi).

[illegible][illegible]

توفیق و خیر و برکت

مسلم بن الحنفیہ

فصل دوم

Düşmanın işbu mevzii düm-dâr (artçı) ve câhib-dâr (yancı) hâlinde kuvvetli tuttuğunu maa-mâ-fîh (bununla beraber) gece çekileceğini tahmin ediyorum.

3. Bakırcık sırtlarında 4 ncü Süvari Livâsı Kumandanı ile buluştum ise de akşam oluncaya kadar vaziyeti ondan dahi öğrenemedim. Kızılcağ köy şimâl sırtlarında 5 nci Kafkas Fırkası'yla irtibât te'sîs ettik demir yolu hatt-ı fâsılamızdır (ara hattımızdır). Mez-kûr (bahsolunan) fırka Çalköyü'nün "8" km cenûb-ı garbîsindeki koruluğa kadar mevzi' alıp geceyi geçireceğini bildirdi. Sağımda Yedinci Fırka bulunmaktadır.

4. 57. Fırka kıtaâtı demir yolu cenûbunda Kızılcağ köy Koruluğu'nun sırtlarını garba karşı işgal etmiştir.

5. Refet Paşa'nın öğle zamanı Çalköyü'nde olduğunu haber aldım.

6. 41 nci Fırka kıtaâtını gurûba kadar Tazılar cihetinde (yönünde) göremedim irtibâtım yoktur.

7. Ben mevzide bulunan kıtaâtın hemen gerisinde kudretli batarya mevziindeyim.

8. İşbu rapor saat 9.30 sonrada (21.30) 12. Kolordu ve 41. Fırka Kumandanlıklarına arz edilmiştir.

57. Fırka Kumandanı

İmza (.....)

Vürûdu (gelişi) Güney

10

Saat 6.05 evvel (06.05)

41 nci Alay tarafında bulunmuştur.

Arşiv No : 1/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 6-12

A	2068
D	25
F	3

1- ...
2- ...
3- ...
4- ...
5- ...
6- ...
7- ...
8- ...
9- ...
10- ...
11- ...
12- ...
13- ...
14- ...
15- ...
16- ...
17- ...
18- ...
19- ...
20- ...
21- ...
22- ...
23- ...
24- ...
25- ...
26- ...
27- ...
28- ...
29- ...
30- ...
31- ...
32- ...
33- ...
34- ...
35- ...
36- ...
37- ...
38- ...
39- ...
40- ...
41- ...
42- ...
43- ...
44- ...
45- ...
46- ...
47- ...
48- ...
49- ...
50- ...
51- ...
52- ...
53- ...
54- ...
55- ...
56- ...
57- ...
58- ...
59- ...
60- ...
61- ...
62- ...
63- ...
64- ...
65- ...
66- ...
67- ...
68- ...
69- ...
70- ...
71- ...
72- ...
73- ...
74- ...
75- ...
76- ...
77- ...
78- ...
79- ...
80- ...
81- ...
82- ...
83- ...
84- ...
85- ...
86- ...
87- ...
88- ...
89- ...
90- ...
91- ...
92- ...
93- ...
94- ...
95- ...
96- ...
97- ...
98- ...
99- ...
100- ...

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâsetine
 (Genelkurmay Başkanlığına)
 Garb (Batı) Cephesi K.(Kumandanlığına)
 Cenûb (Güney) Cephesi Erkân-ı harb Riyasetine
 (Kurmay Başkanlığına)
 Genûb Cephesi Kumandanlığına tahrîren (yazı ile)

Şifre

Harb raporudur.

1. Bu sabah erkenden Güney'den Çiftlik istikametinde ilerleyen 41. Fırka (Tümen) Kadımezarı Dedeçalı hattında düşman ateşiyle karşılaşmış ve düşmana taarruza başlamıştır. Muhârebe öğleye kadar şiddetli bir surette devam etmiş ve piyadelerimiz düşman mevzilerine bomba mesafesine kadar sokulmuş ise de efrâdın (erlerin) süngüleri ve bombaları bulunmaması ve düşmanın bomba ve otomatiklerle şiddetli bir surette mukabelesi (karşı koyması) bu günkü taarruzu hüsn-ü neticeye îsâle (iyi sonuçlanmasına) mâni olmuştur. Bu esnada düşman Kadımezarı istikametinden şiddetli bir surette mukabil taarruza başlamıştır. 41 nci Fırka'nın tüfekleri Osmanlı cephanesi atmadığından ve cüz'î (az) miktardaki Alman cephanesi de bittiğinden 23 ncü Fırka ile Çalışlar, Elvanpaşa hattı tutularak 41 nci Fırka bunun gerisinde toplanmıştır. 57 nci Fırka Kızılcaköy civarındaki düşmana karşı Bakırcık garbındaki tepelerde muhârebe etmektedir. Sağında ve şimendüfer (demir yolu) hattının şimâlinde (kuzeyinde) bulunan Beşinci Fırka ile irtibât te'sîs etmiştir (bağlantı kurmuştur). Dumlupınar şimâlinde bu gün top sesleri işitilmemiştir. Bu rapor yazılırken Kızılcaköy istikametinden şiddetli top sesleri gelmeye başladı.

2. Düşmanın bu günkü taarruzu daha ziyâde imtidâd etmemiş (uzamamış) olmasına nazaran kendisini müşkil vaziyetten kurtarmak maksadına ma'tûf olabilir (yönelebilir). Şimdi düşman bir bataryasıyla Çiftlik şarkından (doğusundan) Elvanpaşa istikametine ateşe devam etmektedir.

3. Bu rapor saat 2 sonrada (14.00) Elvanpaşa'dan yazılarak süvari ile Karahisar'a gönderilmiştir.

4. Ben bu gece Güney'de bulunacağım.

12. Kolordu K.(Kumandanı)

İmza (Fahreddin)

10/4/37 (10.4.1921) yazılmıştır./

10 minh (De)
 saat 2.30 sonra (14.30)

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 21

241

A	4/4478
D	25
F	44

تاریخ: ۲۷/۴/۳۰
 ۲۱ }
 ۲۲ }
 ۱ }

ایالتی اندونزیه

بایره (۲۷/۴/۳۰) در اسامی اولاد بریاره من بولورده اسکیتده کابرد

طیاره اسکیتده اسکیتده عائد اسات بولورده من بولورده - برصا و صوغه

مدیانه در بولورده من بولورده من

ویدیه من بولورده

صحت

قائم / بولورده من

Çukurhisar

10/4/37 (10.4.1921)

61 ncı Fırka (Tümen) Kumandanlığına
 24 ncü Fırka Kumandanlığına
 1 nci Fırka Kumandanlığına

Şifre

Yarın "11/4/37" (11.4.1921) hava müsâid olursa İtalyan-
 lardan mübâyaa edilen (satın alınan) bir tayyaremiz Bolu'dan
 Eskişehir'e gelecektir. Tayyarede itilâf hükûmetine ait işaret
 bulunması muhtemeldir. Bir kaza vuku'una meydan verilmeme-
 sini rica ederim.

Garb (Batı) Cephesi Kumandanı

İsmet

Kapadım/10 minh (De)

6 sonra (18.00)

İmza

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 672

Dosya No : 91 (25)

Fihrist No : 44

Numro

Elvanpaşa'dan

19

10/4/37 (10.4.1921)

Kolordu Emri

1. Karşımızdaki düşman kuvvetli değildir. Yalnız muannidâne (inatçı) düm-dâr (artçı) muhârebeleri ve mukabil (karşı) hücumlarla mevziinde sebât etmektedir. Ağırılıklarını Cafergazi şimendüfer (demir yolu) boyunca Banaz'a müsta'celen (acele olarak) taşıdığı ve Paşacık Balcıdamı cihetlerinde düşmanın bulunmadığı haber alınmıştır.

2. 57. Fırka (Tümen) bu gece Kızılcaköy şarkında (doğusunda) 23. Fırka Çalışlar ve civarında 41. Fırka Elvanpaşa ve civarında bulunacaktır. Elvanpaşa'daki 68. Alay yarın sabaha kadar 41. Fırka emrinde bulunacaktır. 23. Fırka emrindeki bataryalar ve 41. Fırka sahra bataryası hayvanâtını (hayvanlarını)istirâhât ettirmek ve yarın ale-s-sabah (sabahleyin) celb edilmek üzere Güneyköyü'ne gönderilebilir.

3. Fırkalar yek diğeriyle te'sîs-i irtibât etmelidir. Ve kolordu karargâhına birer zâbit ile ikişer atlı gönderilmelidir.

4. Ben bu gece Güney'deyim.

12. Kolordu Kumandanı

İmza (Fahreddin)

Tarz-ı teblîğ (Dağıtım şekli)	41. Fırka K.(Kumandanlığına) 23. Fırka K. 57. Fırka K. Emir atlısı Mustafa Çavuşla	Emir zâbitleriyle
----------------------------------	---	----------------------

Yazılmıştır

İmza (.....)

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 23

1. Farklı bir düşman kuvveti değildir. Yalnız muannidâne (inatçı) düm-dâr (artçı) muhârebeleri ve mukabil (karşı) hücumlarla mevziinde sebât etmektedir. Ağırılıklarını Cafergazi şimendüfer (demir yolu) boyunca Banaz'a müsta'celen (acele olarak) taşıdığı ve Paşacık Balcıdamı cihetlerinde düşmanın bulunmadığı haber alınmıştır.

2. 57. Fırka (Tümen) bu gece Kızılcaköy şarkında (doğusunda) 23. Fırka Çalışlar ve civarında 41. Fırka Elvanpaşa ve civarında bulunacaktır. Elvanpaşa'daki 68. Alay yarın sabaha kadar 41. Fırka emrinde bulunacaktır. 23. Fırka emrindeki bataryalar ve 41. Fırka sahra bataryası hayvanâtını (hayvanlarını)istirâhât ettirmek ve yarın ale-s-sabah (sabahleyin) celb edilmek üzere Güneyköyü'ne gönderilebilir.

3. Fırkalar yek diğeriyle te'sîs-i irtibât etmelidir. Ve kolordu karargâhına birer zâbit ile ikişer atlı gönderilmelidir.

4. Ben bu gece Güney'deyim.

12. Kolordu Kumandanı

İmza (Fahreddin)

Tarz-ı teblîğ (Dağıtım şekli) 41. Fırka K.(Kumandanlığına) 23. Fırka K. 57. Fırka K. Emir atlısı Mustafa Çavuşla

Emir zâbitleriyle

Yazılmıştır

İmza (.....)

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 23

10/4/37 (10.4.1921)'ye ait rapor. Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye
(Genelkurmay)

12. Kolordu K. (Kumandanlığına)

1. Kocaeli, Bahçecik'i ihâta eden (kuşatan) millî müfreze-
lerimiz düşmana zayıat verdirmişlerdir.

2. Garb (Batı) Cephesinde sükûnet vardır.

3. Cenûb (Güney) Cephesi : Dumlupınar şimâl (kuzey) ve
şarkında (doğusunda) Ağaçköy, Aslıhanlar, Çalışlar, Elvanpaşa
hattında tarafeynin (tarafların) taarruz ve mukabil (karşı)
taarruzlarıyla cereyân eden meydan muhârebesi dün akşama
kadar kemâl-i şiddetle (bütün şiddetiyle) devam ettiği anlaşılmış-
tır. Tarafımızdan icrâ edilen mukabil ve müteaddid taarruz-
ları düşmanın işbu fâikiyyet-i adediyyesi (sayisal üstünlüğü)
karşısında fazla inkişâf edememiş (yayılamamış) ve kıtaâtımız
(birliğimiz) sağ cenâhı (kanadı) 10/11.4.37 gecesi Ebed, Seyre-
liş, Ören, Çalköy hattına alınmıştır. Düşmanın bu muhârebeye
pek çok zayıatı vardır. Maktûller miyânında (ölüler arasında)
birçok ümerâ ve zâbitan mevcuttur. Yürüyen bir akıncı kolu-
muz Kula şimâlindeki Karaköy Karakolu'na baskın yaparak
telefât verdirmiştir.

4. Adana mıntıkasında şâyân-ı ehemmiyet (dikkate değer)
bir şey yoktur.

5. Diğer cephelerde tebeddülât (değişiklik) yoktur.

11/4/37

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Reis Vekili
(Genelkurmay Başkan Vekili)

Fevzi

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 31

11/4/37 (11.4.1921)

12. Kolordu K. (Kumandanlığına)

1. Şiddetli muhârebeyi müteâkıb (takip eden) Dördüncü Fırka'nın (Tümen'in) taarruzunu öğleden evvel hatt-ı bâlâ imtidâdınca (hat boyunca) cenûba (güneye) doğru mevziine terakki etmekte (ilerlemekte) henüz muvâsalat eden (gelen) Sekizinci Fırka Dördüncü Fırka taarruzunun idâme (devam ettirilmesi) ve tevsî'i (genişletilmesi) için sağ cenâha (kanada) ilerlemekte idi. Öğleden sonra fâik (üstün) düşman kuvvetleri "şifre" sağ cenâhına Ağaçköy ve İşören istikametine taarruza geçti. Bu cenâhda cereyan eden kanlı muhârebâtı müteâkıb düşman taarruzu Sekizinci Fırka'nın mukabil taarruzuyla tard edildi (karşı saldırısıyla uzaklaştırıldı). 8. Fırka Aydemir, İşören sırtlarını istirdâd eyledi (geri aldı). 4. Fırka da 8. Fırka sol cenâhına çekildi. Sağ cenâhda tahaddüs eden (ortaya çıkan) bu vaziyet üzerine öğleden sonraya gecikmiş bulunan 5 nci Fırka taarruzunu tevkif ettim (durdurdum). Sağ cenâhda Sekizinci ve Dördüncü Fırkalar tarafından Birinci ve İkinci Yunan Fırkalarına mensûb esirler alındı. Bunların ifadelerine nazaran düşmanın bu iki firkadan mâ-adâ (başka) Beşinci ve On Üçüncü Fırkaları da cephemizde harb etmekte imiş. Birinci Fırka trenle geriye nakledilmekte iken ale-l-acele Oturak'a celb olunarak (getirilerek) muhârebeye sokulmuş ve bu gün umûmî taarruz emri almışlar. Üç gün devam eden muhârebeye büyük zâyîâta rağmen muannidâne (inatla) mukavemet etmesi ve mevzi-i aslîsinden zabt ettiğimiz arazi mukabil taarruzla almaya çalışması ve dört firkasının da burada Dumlupınar'da bulunması üç ihtimale hâmil olunabilir (ihtimale bağlıdır).

a. Düşman Dumlupınar'ı bütün kuvvetiyle müdâfaa edecektir.

b. Düşman Dumlupınar'ı muhâfaza edecek ve pey-der-pey geriden celb edecek (çekilecek) kuvvetlerle yeniden bu cepheden umûmî taarruza geçecek.

c. Düşman Dumlu İslâmköy mıntıkasına yığdığı fazla erzak mühimmâtı geriye nakli için çok zamana muhtaç bunu kazanmak istiyor. Herhangi ihtimal tahakkuk ederse etsin (ortaya çıkarsa çıksın) dört firkasının da Dumlu civarında bulunması artık harekât-ı taarruziyyemizin tevkifini (taarruz harekâtımızın durdurulmasını) icab ettirmektedir. Bu gece toplu bir vaziyet almak maksadıyla ordunun Aydemir, Çalköy,

Bakırcık, Kınık hattında toplanmanı emrettim. Altıncı, İkinci Süvari Fırkalarına "Tokul" üzerinden ordu sağ cenâhına çekilmelerini yazdım.

3. Düşmanın zâyîâtı çoktur maktûller miyânında (ölüler arasında) birçok zâbitân (subaylar) vardır. Üç günden beri verdiği kanlı zâyîât dolayısıyla 4. Fırka fazla sarsılmış bulunmaktadır. 11. Fırka ile 8. Fırka mutavassıt (aracı) 5. Fırka ise henüz zinde bir hâldedir. 11/4/37 tarih saat 10 evvelde (10.00) İşören şarkından (doğusundan) yazılmıştır.

Cenûb Cephesi K. (Kumandanı)

Refet

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 33

Elvanpaşa

11-4-37(11.4.1921)

Saat 1 sonra(13.00)

K. (Kolordu) Kumandanlığına

1. 11-4-37 saat 10.30 evvel (10.30) tarihli ve 21 numrolu kolordu emri saat 11.45 evvelde (11.45) alınmıştır.

2. Düşmanın bir taarruzu karşısında kolordunun şimdi bulunduğu hattı terk ile Bakırcık-Karacaviran-Kınık hattını tutacağı anlaşılmaktadır. Çalışlar'ın garbında (batısında) kalacak olan 23 ncü Fırka'dan (Tümen'den) bir taburun düşmanın sıkı bir tazyîki karşısında pek anî olarak çekilmesi halinde Elvanpaşa'da toplu bir vaziyette bulunacak olan fırka-mızın Kınık garbına çekilmesini gayr-i müsâid (uygun olmayan bir şekle sokmuş olacak ve bu esnada cephesinden de tazyîk görececek olan fırkanın gayr-i müsâid şerâitle (koşullarla) Ahur dağlarına atılmasını mücib olacak (gerektirecek) ve Kınık garbında fırkayı toplamak ve müdâfaa vaziyetini almak mümkün olamayacaktır. Binâen-aleyh (bundan dolayı) Paşacık-Balcıdamı-Toklusivrisi istikâmetlerinde fırka süvarisiyle keşif ve tarassudâta (gözleme) devam edilmekle beraber Elvanpaşa'da şimdiki mevzide bir tabur bırakılarak fırkanın şimdiden Kınık garbına alınması ve tahkîmât yapması ve burada olmadığı takdirde hiç olmazsa Tazılar'a çekilmesini teklif eder ve emr-i âlîlerine intizâr ederim (emirlerinizi beklerim).

3. Cephede bulunan 68. Alay karşısındaki düşman dünkü cebel (dağ) bataryasının son mevzii ilerisindeki kırmızı hatt-ı bâlâyâ (yukardaki hatta) kadar takarrüb ederek (yaklaşarak) mevzi almış olduğu şimdi alınarak merbûten (bağlı olarak) takdîm kılınan rapordan anlaşılmış ve emir buyrulan istikametlere süvari keşif kolları gönderilmiştir.

4. 23 ncü Fırka'nın ve fırkamızın gündüzün geri alınmasını düşmanın nazar-i dikkatini celb edeceği (çekeceği) ve bir ateş ta'kîbini mücib olabileceği cihetle (gerektirebileceği ne-deniyile) işbu hareketin akşam karanlığına terkini de teklîf eylerim, efendim. Dün der-dest edilen (ele geçirilen) 25 firârî nefer Kınık'tan buraya sevk edilirken muhafızlarına taarruz ve hücum ederek hepsi tekrar dağılmıştır. Haklarında ta'kîbât yapılmaktadır.

41. Fırka Kumandanı

İmza (.....)

A	12
D	25
F	34

K. (Kolordu) Kumandanlığına

1. 11-4-37 saat 10.30 evvel (10.30) tarihli ve 21 numrolu kolordu emri saat 11.45 evvelde (11.45) alınmıştır.

2. Düşmanın bir taarruzu karşısında kolordunun şimdi bulunduğu hattı terk ile Bakırcık-Karacaviran-Kınık hattını tutacağı anlaşılmaktadır. Çalışlar'ın garbında (batısında) kalacak olan 23 ncü Fırka'dan (Tümen'den) bir taburun düşmanın sıkı bir tazyîki karşısında pek anî olarak çekilmesi halinde Elvanpaşa'da toplu bir vaziyette bulunacak olan fırka-mızın Kınık garbına çekilmesini gayr-i müsâid (uygun olmayan bir şekle sokmuş olacak ve bu esnada cephesinden de tazyîk görececek olan fırkanın gayr-i müsâid şerâitle (koşullarla) Ahur dağlarına atılmasını mücib olacak (gerektirecek) ve Kınık garbında fırkayı toplamak ve müdâfaa vaziyetini almak mümkün olamayacaktır. Binâen-aleyh (bundan dolayı) Paşacık-Balcıdamı-Toklusivrisi istikâmetlerinde fırka süvarisiyle keşif ve tarassudâta (gözleme) devam edilmekle beraber Elvanpaşa'da şimdiki mevzide bir tabur bırakılarak fırkanın şimdiden Kınık garbına alınması ve tahkîmât yapması ve burada olmadığı takdirde hiç olmazsa Tazılar'a çekilmesini teklif eder ve emr-i âlîlerine intizâr ederim (emirlerinizi beklerim).

3. Cephede bulunan 68. Alay karşısındaki düşman dünkü cebel (dağ) bataryasının son mevzii ilerisindeki kırmızı hatt-ı bâlâyâ (yukardaki hatta) kadar takarrüb ederek (yaklaşarak) mevzi almış olduğu şimdi alınarak merbûten (bağlı olarak) takdîm kılınan rapordan anlaşılmış ve emir buyrulan istikametlere süvari keşif kolları gönderilmiştir.

4. 23 ncü Fırka'nın ve fırkamızın gündüzün geri alınmasını düşmanın nazar-i dikkatini celb edeceği (çekeceği) ve bir ateş ta'kîbini mücib olabileceği cihetle (gerektirebileceği ne-deniyile) işbu hareketin akşam karanlığına terkini de teklîf eylerim, efendim. Dün der-dest edilen (ele geçirilen) 25 firârî nefer Kınık'tan buraya sevk edilirken muhafızlarına taarruz ve hücum ederek hepsi tekrar dağılmıştır. Haklarında ta'kîbât yapılmaktadır.

41. Fırka Kumandanı
İmza (.....)

Elvanpaşa

11-4-37 (11.4.1921)

Fırka (Tümen) Emri

1. 11.4.37 tarih ve 21 numrolu kolordu emrinde Elli Yedinci Fırka'nın bulunduğu mevzide kalması ve 23 ncü Fırka'nın Çalışlar tepesinde bir tabur bırakarak 57. Fırka sol cenâhıyla (kanadıyla) Güney arasındaki sırtları işgal etmesi ve 41 nci Fırka'nın da Elvanpaşa'da toplu olarak bulunması ve Toklusivrisi-Balcıdamı-Paşacık istikametlerinin keşfettirilmesi ve bu gün düşmanın ciddî bir taarruzu vuku bulduğu takdirde fırkaların kat'î bir muhârebeyi kabulünden ictinâb ile (çekinerek) 57. Fırka adım adım müdâfaa ederek Bakırcık tepelerini ve 23. Fırka Karacaviran şimâl (kuzey) sırtlarını ve 41. Fırka Kınık garbındaki (batısındaki) sırtları tutması emr buyurulmuştur. Binâen-aleyh fırka geri çekildiğinde Kınık sırtlarını müdâfaa edecektir.

2. Süvari bölüğü, Toklusivrisi-Balcıdamı-Paşacık istikametlerini keşfettirecek ve raporlarını Elvanpaşa'ya gönderecektir.

3. 16. Alay ve 12. Alay bu gün akşama kadar Elvanpaşa'nın garbındaki derelerde toplu ve yürüyüşe hazır bulunacaklardır. On Dokuzuncu Alay Altmış Sekizinci Alay'ın bulunduğu mevzii teslim alacaktır ve düşmanın ciddî bir taarruzu hâlinde fırkanın Tazılar üzerinden Kınık garbındaki tepelere kadar çekilmesini te'mîn edecek ve fırkanın düm-dârı (artçısı) olarak adım adım müdâfaa edecektir.

4. Alaylar büyük ağırlıklarını şimdiden Tokuşlar'a ve Yüzbaşı İsmail Efendi'nin emrine göndereceklerdir.

5. Kolordudan başka emir alınmamış ise sahra bataryası hemen Tazılar şimâlinde ve yol üzerinde ve cebel (dağ) bataryası Tazılar yakınında ve her iki batarya Elvanpaşa ve Çalışlar sırtlarına karşı şimdi mevzie girecektir. Ve fırkanın ric'ati (geri çekilmesi) hâlinde bu bataryalar Kınık civarında ve Kınık garb sırtlarında mevzie girecek ve bunun için şimdiden keşfiyatını yaptıracaktır.

6. Fırkaya ait insan ve hayvan, eşya Güney'de kalmayacak derhal Tokuşlar'a nakledilecektir.

7. Ben Elvanpaşa Köyü'ndeyim.

41. Fırka Kumandanı

İmza (.....)

Arşiv No : 6/2219

Klasör No : 910

Dosya No : 7

Fihrist No : 73

"Ovacık"tan

11/12-4-37 (11/12.4.1921)
nisf-ül-leyl (gece yarısı)

İkinci Süvari Fırkası (Tümeni) Kumandanlığına

1. Bu gün "Gügüm" üzerine sevk edilen keşif kolu "Gügüm" karyesine (köyüne) düşman kıtaâtı (birlikleri) geldiğini haber vermesi üzerine mezkûr (adı geçen) istikamete 19. Alay'dan bir bölük sevk edilmiş ve "Gügüm"deki düşman kuvvetinin bir tabur piyade ile iki bölük süvariden ibaret olduğu anlaşılmıştır. Bu ma'lûmât üzerine livaca (tugayca) bu gece 11/12.4.37 ber-vech-i zîr (aşağıda olduğu gibi) tertibât alınmıştır.

a. 13. Alay ve 19. Alay'dan bir bölük "Alak" köyünde kalarak "İbikli" tepesini işgal ve Gügüm yolunu setr edecektir (kapatacaktır).

b. 14. Alay "Ovacık"a alınmış ve bölüğüyle "Kusura" vadisini ve bir postasıyla bunun solunda diğer bir yolu kapamıştır.

c. 19. Alay'ın mütebâkî (geri kalan) kısmı dahi Ovacık'a alınarak "mütekarrib" istikametini setr etmiştir.

d. Livâ karargâhı "Ovacık"tır.

2. Bazı düşman piyadelerinin dahi "Elmadağı" garbına (batısına) geldikleri keşif kolları raporlarından anlaşılmaktadır.

3. Bu günkü tarassudât netâyici ber-vech-i zîrdır (sonuçları aşağıdaki gibidir).

a. İstasyon civarındaki düşman çadırları kaldırılmış ve Uşak yolu üzerine konulmuştur.

b. Dumlupınar'dan bir piyade yürüyüş kolu istasyona gelmiştir.

c. İki bölük kadar süvari istasyondan Dumlu istikametine hareket etmiştir.

d. "Ahad" köyü civarında bazı tüfek sesleri işitilmiş ve bunun üzerine "Banaz" İstasyonu'ndan bir süvari bölüğü Ahadköy üzerine giderek bir müddet sonra avdet etmiştir (geri dönmüştür).

h. "Burgaz" nahiyesinde bizim askerlerimiz olduğu ahâlî ifadesinden anlaşılmaktadır.

A	6/6320
D	5
F	38

Aynı Süvari Fırkası Komutanı

Aynı Süvari Fırkası Komutanı

1. Bu gün "Gügüm" üzerine sevk edilen keşif kolu "Gügüm" karyesine (köyüne) düşman kıtaâtı (birlikleri) geldiğini haber vermesi üzerine mezkûr (adı geçen) istikamete 19. Alay'dan bir bölük sevk edilmiş ve "Gügüm"deki düşman kuvvetinin bir tabur piyade ile iki bölük süvariden ibaret olduğu anlaşılmıştır. Bu ma'lûmât üzerine livaca (tugayca) bu gece 11/12.4.37 ber-vech-i zîr (aşağıda olduğu gibi) tertibât alınmıştır.

2. Bazı düşman piyadelerinin dahi "Elmadağı" garbına (batısına) geldikleri keşif kolları raporlarından anlaşılmaktadır.

3. Bu günkü tarassudât netâyici ber-vech-i zîrdır (sonuçları aşağıdaki gibidir).

a. İstasyon civarındaki düşman çadırları kaldırılmış ve Uşak yolu üzerine konulmuştur.

b. Dumlupınar'dan bir piyade yürüyüş kolu istasyona gelmiştir.

c. İki bölük kadar süvari istasyondan Dumlu istikametine hareket etmiştir.

d. "Ahad" köyü civarında bazı tüfek sesleri işitilmiş ve bunun üzerine "Banaz" İstasyonu'ndan bir süvari bölüğü Ahadköy üzerine giderek bir müddet sonra avdet etmiştir (geri dönmüştür).

h. "Burgaz" nahiyesinde bizim askerlerimiz olduğu ahâlî ifadesinden anlaşılmaktadır.

2. Bazı düşman piyadelerinin dahi "Elmadağı" garbına (batısına) geldikleri keşif kolları raporlarından anlaşılmaktadır.

3. Bu günkü tarassudât netâyici ber-vech-i zîrdır (sonuçları aşağıdaki gibidir).

a. İstasyon civarındaki düşman çadırları kaldırılmış ve Uşak yolu üzerine konulmuştur.

b. Dumlupınar'dan bir piyade yürüyüş kolu istasyona gelmiştir.

c. İki bölük kadar süvari istasyondan Dumlu istikametine hareket etmiştir.

d. "Ahad" köyü civarında bazı tüfek sesleri işitilmiş ve bunun üzerine "Banaz" İstasyonu'ndan bir süvari bölüğü Ahadköy üzerine giderek bir müddet sonra avdet etmiştir (geri dönmüştür).

h. "Burgaz" nahiyesinde bizim askerlerimiz olduğu ahâlî ifadesinden anlaşılmaktadır.

دیه صبیحہ شریف و محمدی اولیٰ بہ اہلبیت ائمہ علیہ السلام

دینہ فتح زات

انکار و تردید
علاقہ

تاریخ
۱۳۶۱/۱۲/۱۴

خاندان شریف

۱- شرف الدین پاشا ابد سہ و رضا حبیبہ راہبر و دیہ شریف راہبر
۲- شرف الدین پاشا ۱۳۶۱/۱۲/۱۴ شرف الدین پاشا راہبر
۳- شرف الدین پاشا ۱۳۶۱/۱۲/۱۴ شرف الدین پاشا راہبر

۴- شرف الدین پاشا ۱۳۶۱/۱۲/۱۴ شرف الدین پاشا راہبر
۵- شرف الدین پاشا ۱۳۶۱/۱۲/۱۴ شرف الدین پاشا راہبر

A	266
D	25
F	33-16

۶- شرف الدین پاشا ۱۳۶۱/۱۲/۱۴ شرف الدین پاشا راہبر
۷- شرف الدین پاشا ۱۳۶۱/۱۲/۱۴ شرف الدین پاشا راہبر
۸- شرف الدین پاشا ۱۳۶۱/۱۲/۱۴ شرف الدین پاشا راہبر

Kırk Birinci Fırka (Tümen) Kumandanlığı Tazılar
 Erkân-ı harbiyesi (Kurmaylığı) 12/4/37 (12.4.1921)
 Aded Saat 10 evvel (10.00)

12. K. (Kolordu) Kumandanlığına

Sabah raporudur.

1. 19 ncu Alay Elvanpaşa ilerisindeki mevzi-i asliyyesinde bırakılarak diğer 12, 16. Alaylar ile 11/4/37 saat 11 sonrada (23.00) Elvanpaşa'dan hareketle 12/4/37 saat 2 evvelde (02.00) Tazılar'a vâsıl olarak (ulaşarak) efrâd (erler) kapalı binalara yerleştirilerek istirahatları ve köyün emniyeti te'mîn edilmiştir.

2. Süvari bölüğü yine bu gün Karaköse-Paşacık ve Balcıdamı-Ağıloluk istikametinde keşfiyyâta devam edecektir.

3. 19. Alay'dan henüz sabah raporu gelmemiştir. Vürûdunda (geldiğinde) takdîm kılınacaktır.

4. Düşmanın Büyükturak'a kadar götürüp firar-ı avdet eden (kaçan) arabacıların verdiği ma'lûmâta nazaran (bilgiye göre) Uşak cephesinden 11/4/37'de top sesleri geldiği ve binâen-aleyh (bundan dolayı) Uşak'a sevkîyât yapamayarak Oturak-Halaçlar-Dumlu istikametinden gittiği ve buralarda büyücek ordugâhları bulunduğunu bildirmektedir.

5. Fırka karargâhı Tazılar'dadır.

6. Uşak cihetinden ufak bazı ta'cizât yapabilecek (rahatsız edebilecek) kuvvetten fazla bir kıtamız (birliğimiz) bulunmadığına göre bu düşman kuvvetlerinin hat-ı ric'atinin (geri çekilme hattının) kesilmesinden ziyade Oturak ve Dumlu cihetlerinde tahşîdât yapmakta (asker toplamakta) olduğu kanaatindeyim.

7. Gerek şimendüfer (demir yolu) köprülerinin ve gerekse tünellerin tamirine düşman tarafından çalışıp çalışmadığı anlaşılmak üzere bu sabah tekrar köylülerden bazı muhbir sevk edilmiştir.

8. Düşmanın yüzü mütecaviz (geçen) kağnılarla mütemadiyen (devamlı) Oturak'tan Banaz'a maktûl (ölü) ve mecrûh (yaralı) taşıdığı ve pek külliyyetii (çok fazla) maktûm ve mecrûhu olduğu yine ahâlînin ifadesinden anlaşılmıştır.

41. Fırka Kumandanı

İmza (....)

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 39-14

Karaköse'nin bir kilometre şark
(doğu) sırtlarından

12/4/37(12.4.1921) Saat 3.25
sonra (15.25)

On İkinci Kolordu Kumandanlığına

1. Düşmanın Kartaltepe ve civarında el'ân (hâlâ) piyadele-
ri gözüküyor. Pek fâsılalı (aralıklı) bir surette topçusuyla
ateş ediyor ise de te'sir ettiremiyor.

2. 41. Fırka (Tümen) ve 57. Fırka ile irtibât hâsıl olama-
mıştır. Sultanoluğu taraflarından Halis Bey'in olması muhtemel
top sesi geliyor.

3. Bulunduğum sırtlarda Nümûne Alayı ve onun gerisinde
69. Alay vardır. 68. Alay ve Topçular Güney-Karaköse yolu
üzerindeki mezarlık civarındadır. Nümûne Alayı'ndan bir bölük
Karaköse'yi işgal etmiştir.

4. Şimdi Nümûne Alayı'nı Karaköse'nin cenûb-ı garbîsinde
(güney batısında) "köyün solu ilerisinde" ve ormanın nihâyetin-
de bulunan tepeye sevkettim. 69. Alay'ı Nümûne Alayı'nın
bıraktığı sırta celb ettim (çektim).

23. Fırka Kumandan Vekili

Kaymakam (Yarbay)

Besim

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 39-25

A	2668
D	25
F	39-25

Karaköse'nin bir kilometre şark
(doğu) sırtlarından

12/4/37(12.4.1921) Saat 3.25
sonra (15.25)

On İkinci Kolordu Kumandanlığına

1. Düşmanın Kartaltepe ve civarında el'ân (hâlâ) piyadele-
ri gözüküyor. Pek fâsılalı (aralıklı) bir surette topçusuyla
ateş ediyor ise de te'sir ettiremiyor.

2. 41. Fırka (Tümen) ve 57. Fırka ile irtibât hâsıl olama-
mıştır. Sultanoluğu taraflarından Halis Bey'in olması muhtemel
top sesi geliyor.

3. Bulunduğum sırtlarda Nümûne Alayı ve onun gerisinde
69. Alay vardır. 68. Alay ve Topçular Güney-Karaköse yolu
üzerindeki mezarlık civarındadır. Nümûne Alayı'ndan bir bölük
Karaköse'yi işgal etmiştir.

4. Şimdi Nümûne Alayı'nı Karaköse'nin cenûb-ı garbîsinde
(güney batısında) "köyün solu ilerisinde" ve ormanın nihâyetin-
de bulunan tepeye sevkettim. 69. Alay'ı Nümûne Alayı'nın
bıraktığı sırta celb ettim (çektim).

23. Fırka Kumandan Vekili
Kaymakam (Yarbay)

Besim

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

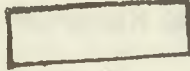
Dosya No : 53

Fihrist No : 39-25

A	5066
D	25
F	39-25

A	5068
D	25
F	53

فد ۱۴ خرداد ۱۳۲۷

۴۹
۱۳۲۷/۶/۱۷

بورس و بیجا به بر خرم این تاریخ و بجه بار باره شماره ۵۰۶۸
ایستاده او رفته و در بر کس بر رفته این رشتن به رشتن و نقیب
ایستاد حیدر که به رشتن او رفته و رشتن در رشتن و رشتن
در رشتن و رشتن این طوسی یکا - میدان حیدر و رشتن
بر رشتن او رفته و رشتن این بار ایستاده و رشتن
در رشتن و رشتن این طوسی یکا - میدان حیدر و رشتن

۱۳۲۷/۶/۱۷

م. طوسی

م. طوسی

(۱۵)

Mahreci (çıkışı) : Erkân-ı harbiyye-i Umûmiyye (Genelkurmay)

12/4/37 (12.4.1921) Saat $\frac{24}{2}$

12. K. (Kolordu) K. (Kumandanı) Fahreddin Bey'e

Yorulmak bilmeyen bir âzim ile tarih ve bize parlak misâller ilâve eyleyen uzun ve yorucu yürüyüşler ile düşmanı bilâ-fâsıla (aralıksız) ta'kîb ederek meydan-ı muhârebeye (muharebe alanına) yetişen On İkinci Kolordu kıtaâtının (birliklerinin) düşmanın hezimet-i kat'iyesini intâc eden (kesin yenilgisini sonuçlandıran) Dumlupınar Meydan Muhârebesi'nde pek büyük bir hisse-i şerefi (şeref payı) olduğunu kemâl-i şükran ile yâd eder ve zat-ı âlîleriyle kumandanız altındaki kahraman kıtaâtı tebrik ederim efendim.

12.4.37

Büyük Millet Meclisi Reisi (Başkanı)

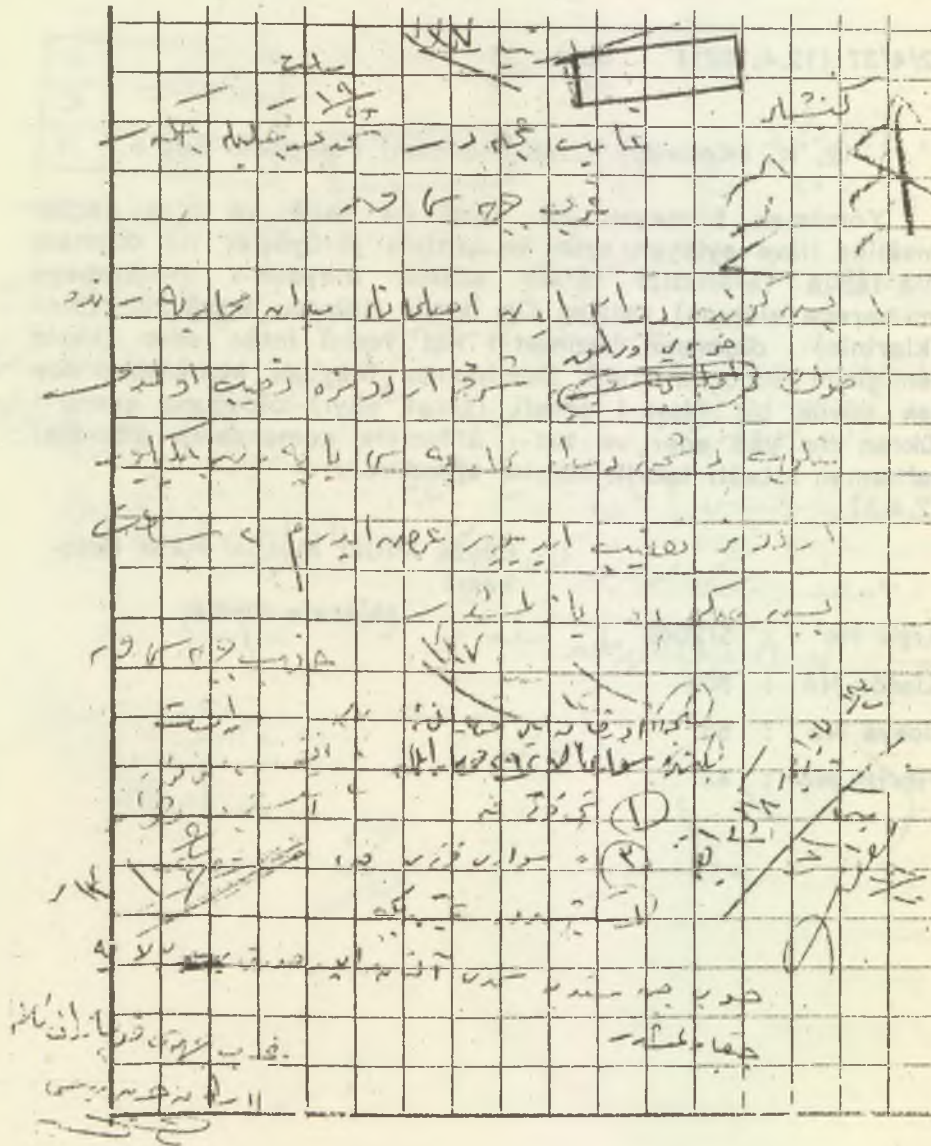
Mustafa Kemal

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 43

Genişler

Nisan 337 (1921)
Saat 19.55

Gayet aceledir, şimdi çekilecektir.

Garb (Batı) Cephesi K. (Kumandanlığına)

1. Beş gündür devam eden Aslıhanlar Meydan Muhârebesi'nde son darbeyi vurmak şark (doğu) ordumuza nasîb oldu. Mağlûb düşman düm-dâr (artçı) muhârebesi yaparak çekiliyor. Ordumuz ta'kîb ediyor arz ederim.

2. Saat beş sonrada (17.00) yazılmıştır.

Cenûb (Güney) Cephesi K.

Refet

12 Nisan 337 (12 Nisan 1921)

Ankara'da (okunamadı) İmza

Eskişehir'de (okunamadı) İmza 2450

Yenice'de Orhaneli Kumandanlığı'na

Yenişehir 29.Süvari Alay Kumandanlığı'na

1 nci Fırka (Tümen) K. (Kumandanlığı'na)

3 ncü Süvari Fırkası K. (Kumandanlığı'na)

Eskişehir'de Tahsin Bey'e

Cenûb Cephesi'nden şimdi alınan rapor sureti bâlâya (yukarıya) çıkarılmıştır.

Garb Cephesi Kumandanı Namına
Erkân-ı Harp Reisi (Kurmay Başkanı)

İmza
(.....)

Bilâ (Numarasız)

Pazarcık'ta Ekrem Efendi'ye

Nisan 37

İmza (Mustafa)

19

10

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 672

Dosya No : 91 (25)

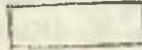
Fihrist No : 118

جنوبی قومانڈان افسانہ
۲۷/۴/۱۹۲۱

مرقد قومانڈان آقا اردو قومانڈان
نام برصغیر میں ایہ نتیجہ لکھ رہا ہے۔ جوہر قومانڈان
مرقد قومانڈان آقا اردو قومانڈان
قردہ قومانڈان آقا اردو قومانڈان

جنوبی قومانڈان
عصمت

A	4/447-8
D	25
F	119

کشیہ قومانڈان
اعجاز

Telgraf-müsta'celdir (aceledir).

Çukurhisar

12/4/37 (12.4.1921)

440

Cenûb (Güney) Cephesi Kumandanı Refet Paşa Hazretlerine

Şerefli kumandanız altında ordumuzun kazandığı Aslıhanlar Meydan Muhârebesi düşman istilâsını tam bir mağlûbiyet ile neticelendiren darbe-i kat'iyyedir (kesin darbedir). Bütün garb (batı) ordusunun heyecanlı ve meserretli (sevinçli) tebrî-kâtını zât-ı âlî-i kumandanîlerine ve bütün cenûb ordusu efrâd ve zâbitân (er ve subay) kardeşlerimize takdîm ederim.

Garb Cephesi Kumandanı

İsmet

Aslına mutâbıktır (uygundur)./12 minh (De)

İmza (Zeki)

Genişler'de İsmail Efendi

22 /12 minh

İmza (.....)

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 672

Dosya No : 91 (25)

Fihrist No : 119

چلندر

۱۷/۴/۱۲

برپول منته میسریت جلد

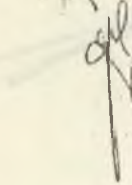
ارطه عربیه و عجمی ریاست

البتا تمامه جلدی بری لیاقت کوشیده بکارها مع
 قندهر و والی سیدنجی و قندهر
 فقط خرده/ دفعه اردو بر لیاقتی آنچه بکمال آنا و طنده
 آتساب اینده بکمال قناعت و قندهر
 حیات شکرانه نری ان نفطیما - رساله اید عجمه و ابلاغ ایلم
 اضم

۱۴ قناعتی

A	2.62
D	25
F	6.7

یازدلی/۱۲/۱۲

Çalışlar

13/4/37 (13.4.1921)

Büyük Millet Meclisi Riyâset-i celîlesine (Yüce Başkanlığına)
 Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâsetine (Genelkurmay Başkan-
 lığına)

İltifâtname-i celîlelerini buna liyâkat gösteren (iltifatınıza
 lââyık olan) Yirmi Üç, Kırk Bir ve Elli Yedinci Fırkalara
 (Tümenlere) teblîğ ettim (bildirdim). Fakat fırkalar ve kolordu
 bu liyâkatı ancak düşmanı tekâmül (bütün) anavâtandan çıkar-
 mağa muvaffak olduktan sonra iktisâb edeceği (kazanacağı)
 kanâatinde müttehiddir (birleşmiştir). Hissiyât-ı şükrânemizi
 (iyi dileklerimizi) en ta'zimkâr (yüceltici) bir lisan ile arz ve
 iblâğ eylerim (iletirim) efendim.

12. K. (Kolordu) Kumandanı

İmza (Fahreddin)

Yazıldı/13 minh (De)

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 47

494
تاریخ
13/4/1321

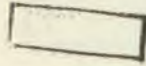
4/4478
25
145

تاریخ تحویل

در دخی فیرا اسلطانیه میله برنج و البغایه دوله لایحه اولی ایامه بحسب قاعده
فیرا مزاج کوه و دهانه با ناله و شکایت قدر دریدی میله که الف یکسی درسه درستی
فیرا دخی سوزنا به آنکه و غدار شایه سلاطین موقوفه بحسب ابرشده اشو شکر
مغزانه در دخی با ره حکام صیدیه که حرمه عرصه اید که بویامه ده دره قرقه
نریه ضابطه و یکد فیرا ایامه فیرا اید فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا
الدریسه ایامه بویامه فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا فیرا

در دخی فیرا فیرا

تحریر

ایم/یکه تحویل

494

Zâta mahsustur

Cenûb (Güney) Cephesi

13/4/37 (13.4.1921)

Garb (Batı) Cephesi Kumandanlığına

Dördüncü Fırka (Tümen) Aslıhanlar Meydan Muhârebesi'n-
de teveccüh ve iltifât-ı devletlerine lâıyk olduğunu isbat
etmiş kanâatindeyim. Fırkamız iki gün ve hemen yegâne
olarak şimdiye kadar verdiği muhârebelerin en kanlısını vermiş
ve düşmanı birkaç defa süngü ile atmış ve inad sebâtı
sayesinde muvaffakiyetli neticeye ermiştir. İşbu netice-i
müftechir-âneyi (şerefli sonucu) Dumlupınar'a hâkim sırtlardan
kemâl-i hürmetle arz ederken bu muhârebede fırka kırka
kârib (yakın) zâbit ve bine kârib insan zâyi'eden (kaybeden)
fırkamızın yeniden tanzîm ve iade-i kuvveti için Eskişehir'e
aldırılmasına irâde buyurulmasını sûret-i mahsûsada (özellikle)
istirhâm ederim.

Dördüncü Fırka Kumandanı

Nazım

Açtım/13 minh (De)

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 672

Dosya No : 91 (25)

Fihrist No : 145

[illegible]

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâsetine
(Genelkurmay Başkanlığına)

Aslıhanlar Meydan Muhârebesi'nin de ordumuz tarafından kazanılmasıyla Yunan ordusu kısm-ı küllîsi (büyük bölümü) mağlûb edilmiş ve Anadolu'nun Yunanlılar tarafından istilâsı inâyet-i hakk ile (Allah'ın yardımıyla) kabil olmayacağı tekrar isbat olunmuştur. Şarkda (doğuda) ve Elcezire ve Suriye ve Adana cephelerindeki muzafferiyât (başarılar) ve müdâfaât-ı milliyemize (ulusal savunmamıza) zamîmeten (ilâveten) Garb (Batı) Cephesi'nde dahi mücâhede-i milliyemizin (ulusal savaşı-mızın) gayr-i kabil agrâz bir surette (ulaşılması zor hedefler-de) ısrar-ı zafer etmiş milletimizin istiklâl da'vâsını bütün cihana karşı en evvel feryâd etmiş olan mücahidlere en derin şükran ve minnetlerimizi bir daha tahrîk etti (sundu). Bu muhterem mücahidlerin rehberi ve bizim aşk-ı istiklâlimizin dahil ve hariçte timsâl-i zaferi olan Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal Paşa'ya gazi unvanı tevcih olunmasını (rütbesinin verilmesini) heyet-i vekilede ve Büyük Millet Meclisi'nde teklif ve te'yîd buyurmalarını ordu namına arz ve istirhâm eylerim. 13 Nisan 337 (13 Nisan 1921)

Büyük Millet Meclisi Azasından

Garb Cephesi Kumandanı

İsmet

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 672

Dosya No : 91 (125)

Fihrist No : 138

Şifre halli (çözümü)

Kütahya

Numro

13/4/37 (13.4.1921)

163

Genişler Muhâbere Merkezi Vasıtasıyla
24. Fırka K. (Tümen Kumandanlığına)

Cenûb (Güney) Cephesi'nden en son alınan 12.4.37 sabah harb raporu meâline nazaran (içeriğine göre) düşman Derbent cephesindeki süvari fırkalarımızın te'sirinden dolayı İslâmköy istikametinden çekilemeyerek Uşak cenubûndan dolaşmış kıtaâtının (birliklerinin) Arpagediği-Cafergazi-Paşacık hattındaki düşmanı tard ile ba'dehû (uzaklaştırdıktan sonra) harekât-ı ta'kîbiyyeye devam olunacağı musavver olunmakla ma'rûzdur (düşünülmektedir arz olunur).

Küçükaslıhanlar
Vürûdu (Gelişi)
14/4/37 (14.4.1921)
Saat 1.30 sonra (13.30)

Garb (Batı) Cephesi K.V. (Kumandan
Vekili) refâkatinde Erkân-ı harb
(Kurmaya)

Tahir

Arşiv No : 6/3685

Klasör No : 908

Dosya No : 84

Fihrist No : 14

A	6/3685
D	15-A
F	14

Çalköyü'nden
13/4/37 (13.4.1921)

Cephe Emri

1. Mevâzı-ı isliyyesinden (asıl mevzilerinden) çekilen düşman bu gün gurûba (güneş batımına) kadar "Arpagediği-Cafergazi-Karaköse garbi (batısı)" hattında mukavemet etmekte idi. Sekizinci Fırka (Tümen) bu gün Arpagediği istikametinde düşmana yaptığı taarruzda iki hafif makineli tüfek igtinâm etmiştir (ele geçirmiştir). Düşman kuvâ-yi asliyyesinin Paşacık-Dedeyakası istikametinden çekildiğini köylüler söylüyorlar.

2. Fırkalar 13.4.37'de ber-vech-i âtî (aşağıdaki) istikametlerde taarruz ederek bu düşman mukavemetini kıracaklar ve evvel emirde "Arpagediği-Cafergazi-Paşacık şarkı (doğusu)" hattından ibaret olan Dumlupınar mevziini işgal edeceklerdir. Dumlupınar mevziinin işgalinden sonraki harekât için ayrıca emir vereceğim.

Sekizinci Fırka : Arpagediği istikametinde

Beşinci Fırka : Aslıhanlar, Akkaya istikametinde "Büyük Aslıhanlar-Cafergazi yolu şimâlinden (kuzeyinden)"

On Birinci Fırka : Cafergazi istikametinde "şose şimâlinden"

On İkinci Kolordu : Sağ cenâhıyla (kanadıyla) Çiftlik istikametinde.

3. Sekizinci ve Beşinci Fırkalar saat 7 evvelden (07.00) itibaren Ağaçköy ve Büyük Aslıhanlar hattını geçmeli ve harekât-ı taarruziyyeye umûm cepheden saat 8 evvelden (08.00) itibaren başlamalıdır. Düşmanla temasa me'mûr keşif müfrezelerinin istinâd edeceği (dayanacağı) kıtaât (birlikler) daha evvel tahrîk edilmelidir (yola çıkarılmalıdır). Beşinci Fırka topçu ile takviye edilmiş bir müfrezesini hatt-ı bâlâyı (yukarıdaki hattı) ta'kîben Arpagediği istikametinde tahrîkle Sekizinci Fırka'nın Arpagediği'ne yapacağı taarruzunu teshîl (kolaylaştıracak) ve himâye edecektir.

12. Kolordu ileri harekâtı esnasında ordu sol cenâhına bir düşman teşebbüsünü nazar-ı dikkate (gözönüne) almalı ve bunun için düşman kuvâ-yi asliyyesinin (asıl kuvvetlerinin) hangi istikamete çekildiğini iyice tahkik etmelidir (araştırmalıdır). Dördüncü Süvari Livâsı (Tugayı) "12. K. (Kolordu) emrine verilmiştir. Livâ, Toklusivrisi-Şaban istikametinde tahrîk olunarak ordunun bu cephesinin emniyetini temin ve düşmanın

istikamet-i hareketi keşf edilmelidir. Süvari livâsı düşmanın yan ve gerilerine taarruz için zuhûr edecek (ortaya çıkacak) fırsatlardan istifâde etmelidir. "Ahad-Ulupınar" civarında bulunan müretteb Sandıklı müfrezemiz ile irtibât te'sîs etmelidir.

4. Dördüncü Fırka "Aydemir-İşören" mıntıkasında ordu sağ cenâhı temin edecektir. 24. Fırka'nın Genişler cenûbuna (güneyine) muvâsalat eden (varan) kıtaâtı da 4. Fırka emrine girecektir. Dördüncü Fırka bu kıtaâtı nezdine celb etmelidir (yanına çekmelidir). Dördüncü Fırka süvari bölüğü, fırkası emrinde terk olacaktır.

5. Ben burada fırka nezdinde bulunacağım.

6. 13.4.37 saat 4 evvelde (04.00) 12. Kolordu, 4. Fırka, 11. Fırka, 8. Fırka, Dördüncü Süvari Livâsı K. (Kumandanlıklarına) yazılmıştır. Ve 24. Fırka kıtaâtına teblîğ edilmek üzere bir sûreti Muharrem Bey'e gönderilmiştir.

Cenûb Cephesi Kumandanı

Refet

Aslına mutâbıktır (uygundur).

13 minh (De) Cenûb Cephesi Erkân-ı harbiyyesi (Kurmaylığı)

Erkân-ı harb

Binbaşı

İmza (Muharrem Mazlum)

Vürûdu (Gelişi) 13/4/37

Saat 4.30 sonra (16.30)

Altuntaş'tan

Arşiv No : 6/3685

Klasör No : 908

Dosya No : 84 (15-A)

Fihrist No : 13

Numro

25

Çalışlar

13.4.37 (13.4.1921)

Saat 10 evvel (10.00)

Kolordu Emri

1. Mevâzı'-ı asliyyesine (asıl mevzilerine) çekilen düşman 12.4.37 gurûbuna (güneş batımına) kadar Arpagediği-Cafergazi Karaköse garbî (batısı) hattında mukavemet etmekte idi. Sekizinci Fırka'nın (Tümen'in) dün Arpagediği istikametinde düşmana yaptığı taarruzda iki hafif makineli tüfek iğtinâm etmiştir (ele geçirilmiştir). Düşmanın kuvâ-yı asliyyesinin (aslı kuvvetlerinin) Paşacık-Dedeyakası istikametinden çekildiğini köylüler söylüyorlar.

2. Cenûb (Güney) Cephesi Fırkaları 13.4.37'de ber-vech-i âtî (aşağıdaki) istikametlerde taarruz ederek bu düşman mukavemetini kıracaklar ve evvel emirde Arpagediği-Cafergazi Paşacık şarkı (doğusu) hattından ibaret olan Dumlupınar mevziini işgal edeceklerdir.

8. Fırka : Arpagediği istikametinde

5. Fırka : Aslıhanlar-Akkaya istikametinde "Büyük Aslıhanlar-Cafergazi yolu şimâlinde (kuzeyinden)"

11. Fırka : Cafergazi-istikametinde "şose şimâlinde"

12. Kolordu : Sağ cenâhıyla (kanadıyla) Çiftlik istikametinde
Dördüncü Süvari Livâsı (Tugayı) : Kolordu emrine verilmiştir.

4. Fırka : Aydemir-İşören mıntıkasında ordu sağ cenâhını temin edecektir. Yirmi Dördüncü Fırka'nın Genişler cenûbuna muvâsalat eden (ulaşan) kıtaâtı da (birlikleri de) 4. Fırka emrine girecektir.

3. 57. Fırka sağ cenâhı Çiftlik'te Cafergazi'ye giden yolun Sand tepesi eteklerine çıktığı mahall "dün kolordu süvari takımının tuttuğu gedik" olmak üzere Sand tepesine

23. Fırka : Karaköse'den Paşacık ve Kartal tepeleri istikametlerine taarruz edecek.

41. Fırka : Ordu sol cenâhını muhafaza etmek üzere Elvanpaşa ile Toklusivrisi arasındaki hâkim mevzileri elinde bulunduracaktır.

Dördüncü Süvari Livâsı : Toklusivrisi-Düzkişla-Ahadköy istikametinde hareketle düşmanın gerilerine müessir (etkili)

olacak ve o cihetteki düşman harekâtını keşfedecektir. Halıcı Köyü'nde bulunan Kaymakam Mazhar Bey maiyyetindeki (emrindeki) kıtaâtı Dördüncü Süvari Livâsı emrine tevdi ederek (bırakarak) kendisi vazife-i asliyyesine avdet edecektir (aslı görevine dönecektir). Şimdiye kadar ifâ ettiği (yerine getirdiği) hizmet mûcib-i memnuniyettir (hizmeti memnuniyet vericidir). Sultanoluğu istikametine giden Kaymakam Halis Bey maiyyetindeki Kadri ve Hidayet Efendilerin müzâheret (yardımcı) süvari bölüklerini muvakkaten (geçici olarak) Dördüncü Süvari Livâsı emrine verecek ve kendisi fırkası başına avdet edecektir.

4. Ben bidâyette (başlangıçta) 23. Fırka nezdinde (yanında) bulunacağım.

12. Kolordu Kumandanı

İmza (Fahreddin)

Tarz-ı tebliğ (dağıtım şekli) :

23. Fırka K. (Kumandanlığı'na) elden verilmiştir.

57. Fırka K. (Kumandanlığı'na) süvari ile gönderilmiştir.

41. Fırka K. (Kumandanlığı'na) irtibat zabıtine verilmiştir.

Dördüncü Süvari Livâsı K. elden

23. Fırka ve Müfreze K. Halis Bey'e Besim Bey'e verilmiş ve gönderilmesi istihâm edilmiştir.

Kaymakam Mazhar Bey'e Süvari Livâsı K. vasıtasıyla Berây-ı ma'lûmât (bilgi için) Cephe K. Bahri Efendi ile

İmza (.....)

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 50, 50-1

[illegible]

Arşiv No : 8/2068
 Klasör No : 803
 Dosya No : 53
 Fihrist No : 48-3

قوله کوریه
 ۸۷/۱۶/۱۷

کامه -

- ۱ - ...
 ۲ - ...
 ۳ - ...
 ۴ - ...
 ۵ - ...
 ۶ - ...
 ۷ - ...
 ۸ - ...
 ۹ - ...
 ۱۰ - ...
 ۱۱ - ...
 ۱۲ - ...
 ۱۳ - ...
 ۱۴ - ...
 ۱۵ - ...
 ۱۶ - ...
 ۱۷ - ...
 ۱۸ - ...
 ۱۹ - ...
 ۲۰ - ...
 ۲۱ - ...
 ۲۲ - ...
 ۲۳ - ...
 ۲۴ - ...
 ۲۵ - ...
 ۲۶ - ...
 ۲۷ - ...
 ۲۸ - ...
 ۲۹ - ...
 ۳۰ - ...
 ۳۱ - ...
 ۳۲ - ...
 ۳۳ - ...
 ۳۴ - ...
 ۳۵ - ...
 ۳۶ - ...
 ۳۷ - ...
 ۳۸ - ...
 ۳۹ - ...
 ۴۰ - ...
 ۴۱ - ...
 ۴۲ - ...
 ۴۳ - ...
 ۴۴ - ...
 ۴۵ - ...
 ۴۶ - ...
 ۴۷ - ...
 ۴۸ - ...
 ۴۹ - ...
 ۵۰ - ...
 ۵۱ - ...
 ۵۲ - ...
 ۵۳ - ...
 ۵۴ - ...
 ۵۵ - ...
 ۵۶ - ...
 ۵۷ - ...
 ۵۸ - ...
 ۵۹ - ...
 ۶۰ - ...
 ۶۱ - ...
 ۶۲ - ...
 ۶۳ - ...
 ۶۴ - ...
 ۶۵ - ...
 ۶۶ - ...
 ۶۷ - ...
 ۶۸ - ...
 ۶۹ - ...
 ۷۰ - ...
 ۷۱ - ...
 ۷۲ - ...
 ۷۳ - ...
 ۷۴ - ...
 ۷۵ - ...
 ۷۶ - ...
 ۷۷ - ...
 ۷۸ - ...
 ۷۹ - ...
 ۸۰ - ...
 ۸۱ - ...
 ۸۲ - ...
 ۸۳ - ...
 ۸۴ - ...
 ۸۵ - ...
 ۸۶ - ...
 ۸۷ - ...
 ۸۸ - ...
 ۸۹ - ...
 ۹۰ - ...
 ۹۱ - ...
 ۹۲ - ...
 ۹۳ - ...
 ۹۴ - ...
 ۹۵ - ...
 ۹۶ - ...
 ۹۷ - ...
 ۹۸ - ...
 ۹۹ - ...
 ۱۰۰ - ...

۸۷/۱۶/۱۷

A	۸۷/۱۶/۱۷
D	۸۷/۱۶/۱۷
F	۸۷/۱۶/۱۷

Karaköse garb (batı) sırtlarından
13/4/37 (13.4.1921)

12. Kolordu K. (Kumandanlığı'na)

1. 69. Alay bir taburuyla saat 4.30 sonrada (16.30) Paşacık tepesinin cenûbundaki (güneyindeki) tepayı işgal etmiştir. Bir taburu Karaköse'nin garbindaki sırtta bulunuyor. "Bir taburu Nümûne Alayı emrinde idi."

2. Nümûne Alayı Kartaltepe'ye altı yüz metre kadar yaklaştığı zaman düşman topçu ve otomatik ateşiyle beraber bir kısım piyadesiyle cenâhından (kanattan) taarruz etmiş olduğundan geriye çekilmiştir. Bu alayın derhal efrâdını (askerlerini) toplayarak kıtaâtını (birliklerini) tanzim etmesini ve 69. Alay ihtiyâtı (yedeği) hizasında ahz-ı mevzi'ederek (mevzilenerek) cepheyi düzeltmesini emrettim.

3. İhtiyatta bulunan 68. Alay'dan 3. Tabur'u Karaköse'nin cenûbundaki en hâkim tepeye gönderdim. Nümûne 2. Alay K. (Kumandanı) bu tabura icabında emr verebilecektir.

4. Karaköse'nin garbinda mühim gördüğüm bazı sırt ve tepeleri de 68. Alay 2. Tabur bölükleriyle işgal ettirdim. Şimdi fırkanın (tümenin) elinde ihtiyat olarak iki makineli tüfekli bir tabur bulunmaktadır.

5. 41. Fırka'dan sol cenâhımıza bir alayın sevki münâsib gibi görülmekte ise bu hususu yine rey-i âlîlerine merbûttur (onayınıza bağlıdır).

6. Ben Karaköse'nin şarkındaki (doğusundaki) sırtların gerisinde fırka ihtiyatı yanındayım.

7. 13.4.37 tarihli bu rapor saat 8.30 sonra (20.30) 12. Kolordu K. (Kumandanlığı'na) yazılmıştır.

23. Fırka K. (Kumandanı) Vekili

İmza (Besim)

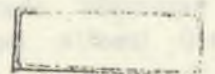
Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 48-9

48-15
1- ...
2- ...
3- ...
4- ...
5- ...
6- ...
7- ...

بر مصلحت یلایزاده از بدیه قروصه ی تره و دیوان طویلایه
تسیر و تنیله چالیسید عید مراقم

قراقرز

قراقرز

A	2064
D	25
E	202-2

تمة اشک ادلانه مدور آلاى ضابطانه و تركك قائم شادانه
عزم ایدیه عبور عکراه مدیوتز آلاى صلیخانه دولانه
ع ۹۹ ايم قروصه هين طابوريل دنگلا شادانه آنتى قاروشنده
پلا ايرى كیده ماسى قطعات مهوريل پلا آزلنى ويا طاهر بها
وسنگر اولايجه ماسى قرقلا مرقضه استى مانع اولمش
۱۲/۶/۲۷ افشانه طوخرى قروصه تلا ۷۷ لكه عرابيله شلا
هراک طویل قانله ششم سى یوزنده کرى کوند طمش

۱- قروصه ديه الاغى بشه تى صوبه تى تى اشک اشک
۲- ايم و غردى شمه دنگلا رطایره قدیمه سله طوقى سولایى

اشک اشک اوزرینه مذکور آلاى عیقله عبور اولمش
۱- قروصه ديه طوقى سولایى مراضه به ما مراضه آلاى
۲- ايم و آنته طاقسى اوزرینه مذکور مراضه مراضه
رشمه انچه سبب اولمش

یکری آبی کوندیری ددام ایدیه مایه بات وادزه به یوروش شادانه
هوائیه ، چیلایه بر ترمه عکراه ضابطای بیتاب بر عکراه سله
مراضه دلیه مایه و صولک نزی قدا اولونه به ترمه انیای وظیفه
عزم انیشودر

Güney'den
14/4/37 (14.4.1921)

Cenûb (Güney) Cephesi Kumandanlığına

Dün 13/4/37' de Sand tepesi-Paşacık tepesi-Kartaltepe hattına yapılan taarruz tafsîlâtı ber-vech-i âtî ma'rûzdur (aşağıda arz olunur).

1. Sand tepesi şimâl (kuzey) sırtlarından ilerleyen 37. Alay ve bil'âhire (daha sonra) sağ cenâhından (kanadından) takviye için sevk edilen 176. Alay 2. Tabur düşman siperlerine elli metreye kadar takarrûbden (yaklaştıktan) ve gurûb-ı şemsden (güneşin batmasından) sonra hücumla kalkmış ve ilk defa giremeyen askerlerimiz ikinci ve bil'âhire üçüncü hücumlar yaparak kısmen düşman siperlerine girmeye muvaffak olmuş ise de düşmanın yanlardan ve geriden getirdiği takviye kıtaâtı (birlikleri) ve bombalarıyla yaptığı mukabil (karşı) hücumlar üzerine pek az mevcûdda bulunan kıtaâtımız düşman siperlerinden uzaklaşmaya mecbûr kalmış ve düşman siperlerine iki yüz metre kadar mesafede cephe almıştır. Gerek taarruz zamanında ve gerek hücumlarda düşmanın Sand tepesi zirvesine açığa çıkardığı üç topun şiddetli ateşi ve bomba ve otomatiklerin te'sîrâtı karşısında taburlar epeyce zâyîata uğramıştır. Hakiki zâyîât henüz tespit edilmediyse de 37. Alay'dan 15 kadar şehid 30 mecrûh (yaralı) nefer ve beş mecrûh zâbit (subay) olduğu öğrenilmiştir. Alayın işbu kahramân-âne (kahramanca) hareketi pek cesur olan alay kumandanı Kaymakam Ethem Bey'le yanından ayrılmayan ve askerlerine nûmûne-i imtisâl (örnek) olan mezkûr (bahsolunan) alay zâbitânına ve Türklük kanıyla şahâdete azmeden cesur askerlere medyunuz (borçluyuz). Alayın sol cenâhında bulunan 39. Alay ile 57. Fırka (Tümen) hücum taburînin düşmanın şiddetli ateşi karşısında pek ileri gidememesi kıtaât mevcûdlarının pek azlığı ve bil-hâssa (özellikle) bomba ve süngü olmaması taarruzun muvaffakiyyetle istihsâline (başarıyla ortaya çıkarılmasına) mâni olmuştur.

13/4/37 akşamına doğru 57. Fırka'nın 7,7 cm lik sahra bataryasının her iki topunun kamasının şişmesi yüzünden geriye gönderilmiştir.

2. 23. Fırka'dan 68. Alay Paşacık tepesi cenûbundaki tepayı işgal etmiş ve 69. Alay Kartaltepe karşısındaki sırtlara

kadar sokulmuş ise de 57. Fırka gibi ciddi ve şedîd (şiddetli) bir hücum yapamamışlardır. Gurûb-ı şemsde düşmanın bir tabur kadar piyadesinin Toklusivrisi'ni işgal etmesi üzerine mezkûr alay çekilmeye mecbur olmuştur.

3. 41. Fırka'dan Toklusivrisi'ni müdâfaaya me'mûr edilen 12. Alay'ın ilk ateşte dağılması üzerine mezkûr mevziinin maa-t-teessûf düşman eline geçmesine sebep olmuştur.

Yirmi iki günden beri devam eden muharebât ve uzun yürüyüşler şedâid-i havâiyye (kötü hava) çıplaklık bütün asker ve zâbitânı bî-tâb bir hâle getirmişse de makasid-i milliyeyi (millî amaçları) temin ve son neferi fedâ oluncaya kadar îfâ-yı vazife (göreve devam) azmetmişlerdir.

Bu maksadla pek ziyade ezilen 57. Fırka'yı Karacaviran'da toplayarak tensik (düzeltmek) ve tanzîmine çalışılacaktır efendim.

12. K. (Kolordu) Kumandanı
İmza (Fahreddin)

Arşiv No : 1/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 62, 62-1, 62-2

Cenûb (Güney) Cephesi

14/4/37 (14.4.1921)

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâsetine
(Genelkurmay Başkanlığına)

1. Bu gün 4,5 alay piyade bir iki alay süvari ile dört batarya topçusundan mürekkeb olduğu tahmin edilen düşman Arpagediği, Oturak, Paşacık garbı (batı) hattında gurûba (güneş batıncaya) kadar devam eden ve düm-dâr (artçı) muhârebe hududunu tecâvüz eden (aşan) bir muhârebe inkişâf etmiştir (gerçekleşmiştir). Düşman arazinin fevk-al-âde menâatından bil-istifâde (sarplığından yararlanarak) mezkûr (bahsolunan) hatta muannid-âne (inatçı) mukavemetle harekât-ı ta'kîbiyyemizi te'hîr ve tevkif etmek (durdurmak) istemiştir. Muhârebenin mihrâkı (odak noktası) bilhâssa Arpagediği, Akkaya nikat-ı hâkimesine (hâkim noktalarına) tevcih ve tevfiğ eden (yönelen) Sekizinci ve Beşinci Fırkalar (Tümenler) mıntıkasında bulunmakta ve mezkûr nikatı muhafaza eden düşmanın kat'î (kesin) bir azmi meşhûd olmakta (görünmekte) idi. Düşmanın mukavemetine mukabil bu nikat-ı hâkimenin fevk-al-âde sarp ve kâmilten sık ormanlarla mestûr (örtülü) olması bu fırkalar harekât-ı taarruziyyesinin sür'at-i inkişâfına mâni olmuş piyade hatlarımız ancak gurûba kadar düşman hutûtuna (hatlarına) "şifre" mesafesine kadar takarrüb edebilmiş (yaklaşabilmiş) bulunuyordu. Bu günkü muhârebenin bütün cepheye düm-dâr muhârebesinin pek fazla bir şiddetle devam etmiş bulunmasına mukabil düşman topçusunun cephe ile münâsib olmayacak derecede hafif kalması ve düşmanın top kullanması düm-dâr muhârebesi hissini vermekte tayyarelerimizin öğleden evvel Banaz civarında iki buçuk kilometre ve bu araziye dolduran insan ve araba gruplarını tecemmu' (toplanma) hâlinde görmüşlerdir. Böyle uzun bir yürüyüş kolunun cepheye geldiği tarassud edilmiştir (gözlenmiştir) Maa-mâfîh (bununla beraber) düşmanın kat'î mukavemet ve müdâfaa kararında bulunması da ve tekrar harekât-ı taarruziyyeye geçmesi ihtimali de vârid olabilir (olasıdır). Fırkalara bu gece süngü ve bomba hücumuyla bu gün taarruz ettikleri nikat-ı hâkimiyi ele geçirmek suretiyle düşman mukavemetinin kırılması emir olunmuştur. Sol cenâhta Toklusivrisi işgal olunmuş ve Paşacık garbında açıkta mevzi' alan bir düşman topu tahrîb edilmiştir.

2. Fırkalar ber-vech-i âtî (aşağıdaki) mıntikalarında düşmanla sıkı bir düm-dâr muhârebesinde bulunmaktadır.

Fırka Sekiz Ağaçköy Arpagediği Fırka Beş Küçük Aslıhanlar Akkaya 11. Fırka Dumlupınar Cafergazi 12. Kolordu Dumlupınar İstasyonu'nda Karaköse Süvari Livâsı (Tugayı) Ahadköy Şaban- köy istikametinde 4. Fırka Aydemir İşören mıntikasını ihtiyatta (yedekte) bulunmakta 24. Fırka da Aydemir Çalköy mıntikasında toplanmaktadır.

3. Dördüncü Fırka'dan 19/30 işaretli şimdi alınan bir raporda Bilopa istikametinde dost veya düşmana ait anlaşıl- mayan duman sütunları görüldüğünü bildirmektedir.

4. Süvari fırkasından yeni ma'lûmât alınamamıştır.

5. Köylüler düşman zâyiâtının fazla olduğu düşman mecrûh (yaralı) ve maktûlû'nün (ölülerinin) ahâlî vesâit-i nakliyyesiyle Banaz'a nakledilmekte olduğunu söylüyorlar. Köylülerin ifâdesi- ne nazaran Yunanlılar Oturak tünellerinin ta'mîrâtına başlamış ise de Aslıhanlar Meydan Muhârebesi üzerine ta'mîr ameliyyâ- tını ta'tîl etmişlerdir (onarım işini ertelemişlerdir).

6. 13/4/37 saat 1.45 evvelde (01.45) yazılmıştır.

Cenûb Cephesi K. (Kumandanı)

Refet

Arşiv No : 1/4282

Klasör No : 578

Dosya No : 82 (2)

Fihrist No : 8

A	5
D	21
F	63

۱۹
۲۰. ۲۱. ۲۲.

۱- اردو میں عینہ، شونج اولیاد ہمارے دوست و دشمن علیٰ جمیعہ لغویہ اسلوب
دیکھ کر کہتے ہیں کہ ان کے کچھ مزے نہیں آتے بلکہ وہ گوارہ نہ مانتے
آئی ہیں۔ دوسرا حصہ قدیم ہے۔ درجہ صنفِ عامہ سمجھا جاتا ہے۔

[illegible]

نقد و بررسی
نقد و بررسی

ی ۱۱۰۰ ...

۱- (۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵) (۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰) (۲۰۱۰ تا ۲۰۱۵) (۲۰۱۵ تا ۲۰۲۰) (۲۰۲۰ تا ۲۰۲۵)

اولیای صمدیه ابراهیم شمس الدین
دومینای صمدیه علی شمس الدین

[illegible]

امده و سوارى توانى عوفيا نه خله عكده

مردم را از سر قوت احاطه نمود. بعد از چند روز که عمو و عمو را

2001 22

[illegible]

1870

۱۴ - ۲۷ / ۴ / ۱۳۰۵

۷۲. قیام الیقین

اصت

A	2062
D	25
F	63-1

12. K. (Kolordu) Kumandanlığına

1. Ordu sağ cenâhı (kanadı) karşısında Oysu civarında dost veya düşmana ait olduğu tefrîk edilemeyen (ayirt edilemeyen) dumanlar görülmüş ve saat 3 evvele (03.00) kadar cephemizden düşmanın çekilmediği ve hücumlarımıza mukavemet ettiği (karşı koyduğu) ve sol cenâhta 12. Kolordu'nun Çalışlar, Vize, Kınık hattında çekildiği anlaşılmıştır.

a. Dördüncü Fırka (Tümen) "Yirmi Dördüncü Fırka'dan emrine verilen iki alay da dahil" ordu sağ cenâhını düşman teşebbüsâtına karşı muhâfaza edecektir. Sekizinci Fırka emrinde bulunan 4. Fırka kudretli cebel (dağ) bataryası fırkasına iade olunacaktır. Aslıhanlar'da bulunan müstakil ağır topçu taburu "6 sahra, 2 ağır obüs" topundan mürekkeb, 4. Fırka emrine verilmiştir. Fırka Abya vadisini be-heme-hâl (mutlaka) düşmana kapamalı ve daha şimâlden (kuzeyden) düşmanın bir teşebbüsünü de nazar-ı dikkate (göz önüne) almalıdır.

b. Sekizinci, Beşinci ve On Birinci Fırkalar el'ân (şu anda) işgal etmekte oldukları nikat-ı hâkimeyi (hâkim noktaları) muhâfaza edeceklerdir. Sekizinci ve Beşinci Fırkalar Arpagediği nikat-ı hâkimesini işgal için başlamış oldukları taarruzlarına devam edeceklerdir.

c. 24. Fırka "4. Fırka emrinde bulunan iki alay hariç" Küçük Aslıhanlar'ın şark-ı cenûbîsindeki (güneydoğusundaki) Ormanlı sırta ilerleyecektir. Fırka emrinde bulunan tekâmîl topçuyu Küçük Aslıhanlar'da, Vize, Selkisaray hattında garb (batı) ve cenûba (güneye) karşı mevzie sokacaktır.

d. 12. K. (Kolordu) Çalışlar ve Bakırcık Karacaviran hattında ordu sol cenâhını muhâfaza edecek ve süvari livâsını (tugayını) sol cenâha çekecektir.

3. Tekmîl (bütün) fırkalar ellerindeki kuvveti ihtiyatta (yedekte) bulunduracaklar ve düşmanın umumî bir taarruzunu nazar-ı dikkate alacaklardır.

4. Tekmîl ağırlıklar ve fazla eşya Genişler'e gönderilecektir.

5. Ben bidâyedde (başlangıçta) 5. Fırka nezdinde (yanında) bulunacağım.

6. 14.4.37(14.4.1921) saat 6.30 evvelde (06.30) 12. K. (Kolordu) 4., 5., 8., 11., 24. Fırka Kumandanlıklarına yazılmıştır.

Cenûb Cephesi Kumandanı

Arşiv No : 5/2068

Klasör No : 803

Dosya No : 53

Fihrist No : 63, 63-1

4. 14.4.37 saat 7.30 evvelde (07.30) Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye (Genelkurmay) ve Garb Cephesi K. (Kumandanlığı) Vekâleti'ne, Cenûb (Güney) Cephesi Erkân-ı harp Riyâseti'ne (Kurmay Başkanlığı'na) yazılmıştır.

Cenûb Cephesi K. (Kumandanı)

Refet

Arşiv No : 1/4282

Klasör No : 578

Dosya No : 82 (2)

Fihrist No : 13

A	6/2081
D	15-A
F	29

۲۷/۴/۱۴
 ۱- ...
 ۲- ...
 ۳- ...
 ۴- ...
 ۵- ...
 ۶- ...
 ۷- ...
 ۸- ...
 ۹- ...
 ۱۰- ...
 ۱۱- ...
 ۱۲- ...
 ۱۳- ...
 ۱۴- ...
 ۱۵- ...
 ۱۶- ...
 ۱۷- ...
 ۱۸- ...
 ۱۹- ...
 ۲۰- ...
 ۲۱- ...
 ۲۲- ...
 ۲۳- ...
 ۲۴- ...
 ۲۵- ...
 ۲۶- ...
 ۲۷- ...
 ۲۸- ...
 ۲۹- ...
 ۳۰- ...
 ۳۱- ...
 ۳۲- ...
 ۳۳- ...
 ۳۴- ...
 ۳۵- ...
 ۳۶- ...
 ۳۷- ...
 ۳۸- ...
 ۳۹- ...
 ۴۰- ...
 ۴۱- ...
 ۴۲- ...
 ۴۳- ...
 ۴۴- ...
 ۴۵- ...
 ۴۶- ...
 ۴۷- ...
 ۴۸- ...
 ۴۹- ...
 ۵۰- ...
 ۵۱- ...
 ۵۲- ...
 ۵۳- ...
 ۵۴- ...
 ۵۵- ...
 ۵۶- ...
 ۵۷- ...
 ۵۸- ...
 ۵۹- ...
 ۶۰- ...
 ۶۱- ...
 ۶۲- ...
 ۶۳- ...
 ۶۴- ...
 ۶۵- ...
 ۶۶- ...
 ۶۷- ...
 ۶۸- ...
 ۶۹- ...
 ۷۰- ...
 ۷۱- ...
 ۷۲- ...
 ۷۳- ...
 ۷۴- ...
 ۷۵- ...
 ۷۶- ...
 ۷۷- ...
 ۷۸- ...
 ۷۹- ...
 ۸۰- ...
 ۸۱- ...
 ۸۲- ...
 ۸۳- ...
 ۸۴- ...
 ۸۵- ...
 ۸۶- ...
 ۸۷- ...
 ۸۸- ...
 ۸۹- ...
 ۹۰- ...
 ۹۱- ...
 ۹۲- ...
 ۹۳- ...
 ۹۴- ...
 ۹۵- ...
 ۹۶- ...
 ۹۷- ...
 ۹۸- ...
 ۹۹- ...
 ۱۰۰- ...

14/4/37 (14.4.1921)

Ordu Emri

24 ncü Fırka (Tümen) Kumandanlığına

1. Mağlûb düşman kabil-i taarruz bir hâle getirilmesi (taarruz edebilmesi) pek fazla cephaneye sarfını iltizâm eden (gerektiren) sa'b'ül-mürûr (geçilmesi zor) sarp ve ormanlık dağlığa ilticâ etmiştir (sığınmıştır). Memleketin vaziyet-i hazırısı (bulunduğu durum) cephanenin iktisâdını icâb ettirmektedir. Binâen-aleyh (bundan dolayı) düşmanın ilticâ ettiği taarruzu müşkil dağlardan çıkararak daha kolay bir surette ezebilmek maksadıyla ordu düşmanla muhârebeyi Aydemir-Çal şimâl (kuzey) ve cenûb (güney) sırtları, Bakırcık ve Karacaviran şimâl-i şarkî (kuzeydoğu) sırtları hattında kabul etmeye karar vermiştir.

2. Fırkalar bu gece ber-vech-i âtî (aşağıdaki) mıntıkalara intikâl edeceklerdir (geçeceklerdir).

a. Dördüncü Fırka Aydemir sırtlarında kalacak ve "Akpınar üzeri Cafergazi yolu 'dahil' garbında (batısında) kalan" mıntıkayı müdâfaa edecektir.

b. On Birinci Fırka Akpınar üzeri-Cafergazi yolu "hariç" Genişler, Aslıhanlar yolu "dahil" arasındaki Çal şimâl sırtlarına,

c. Beşinci Kafkas Fırkası : Genişler-Aslıhanlar şosesi "hariç" şimendüfer (demir yolu) hattı hariç arasındaki Çal cenûbundaki eski mevziilerine,

d. 12. Kolordu Bakırcık-Karacaviran şimâl-i şarkî sırtlarına intikal edecekler ve bu mıntıkların müdâfaasını temin eyleyeceklerdir.

3. Sekizinci Fırka Karaağaç civarında, Yirmi Dördüncü Fırka "4. Fırka emrindeki alaylar hariç" Genişler cenûbunda Değirmen civarında ordu ihtiyâtı teşkil edeceklerdir. Sekizinci Fırka düşmanın ordu sağ cenâhına (kanadına) ve gerilerine karşı vuku' bulacak bir taarruzda Dördüncü Fırka cenâhını temdîd (uzatmak) için icâb eden mevâzı'ı şimdiden keşf ettirmeli ve bu cenâhla ehemmiyetli bir surette meşgul olmalıdır.

4. Düşmanla temas kuvvetli keşf kollarıyla muhâfaza edilecektir. Sekizinci Fırka tek mil fırkalar yeni vaziyetler

intikal edinceye değin 189. Alay'ı Adatepe-İşören mıntıkasında bırakacaktır.

5. Fırkalar yarın fecrden (güneş doğmadan) evvel yeni mıntıklarına intikal etmiş ve bataryalarını mevzie sokmuş bulunmalıdırlar.

6. Cephe karargâhı Akpınar şimâlindeki Uyuzpınar Köyü'nde kalacaktır.

7. 14/4/37 saat 9.30 sonrada (21.30) 12. Kolordu, 4. Fırka, 5. Fırka, 8. Fırka, 11. Fırka, 24. Fırka Kumandanlıkları-na yazılmıştır.

Cenûb Cephesi Kumandanı

İmza (Refet)

14.4.37

Arşiv No : 6/3685

Klasör No : 908

Dosya No : 84

Fihrist No : 29

14/4/37 (14.4.1921)

Garb (Batı) Cephesi Kumandanlığına

1. Bu gün düşmanın İnönü mevziinde dûçar-ı inhizâm olmuş (yengilgiye uğramış) zayıf iki fırkası (tümeni) ve bir mikdâr süvarisi Bursa'da ve Çongıra mıntıkasında kademe kademe 4000 kadar kuvveti Uşak şark ve şimâlinde (kuzey ve doğusunda) mağlûben üç buçuk fırkası Kirmastı-Susurluk-Kepsut ve Balıkesir'de takriben birer ve ikişer bölük ve pek az makineli tüfeği ve bir iki topu İzmir'de kıtaâtı-ı nizamiyeden yerli ve adalı Rumlardan bir mikdâr kuvveti olduğu işgal altındaki Hristiyan köylerinin ve gençlerinin de kısmen teslîh edilmiş (silâhlendirilmiş) bulunduğu ma'lûm-ı devletleridir (tarafınızdan bilinmektedir).

2. Şu hâlde düşmanın elyevm (bu gün) maddeten ve ma'nen sarsılmış ve pek aciz bir hâlde bulunmuş olmasına rağmen ahâlîsi ve ekseri İslâmlarla meskûn Anadolu garbinin her tarafında hâkim bir vaziyet almak her nev'i vesaiti toplamak zulüm ve işkence yapmak fırsatı elde etmiş hulâsa (özetle) her istediğini tatbika meydan bulmuştur.

3. İkinci maddedeki mahzûrun izalesi (sakıncanın ortadan kaldırılması) ve bilâkis aleyh hususâtın bizim tarafımızdan icrâsını temin için mevâdd-ı âtîyi (aşağıdaki maddeleri) arz ve teklif eylerim.

a. Ordumuzun ileri ve geri her türlü harekâtında vaziyet-i umûmiyyeye (genel duruma) karşı pek mühim roller oynamaya müsait bulunan Orhaneli mıntıkasına hiç olmazsa şimdiden ve hemen Kazancı cephesindeki yerde hattımızdan iktisat ederek bir piyade alayı ve iki cebel (dağ) topu tahsisi ve izâm etmek (göndermek).

b. Bu kuvvetin vazifesi gayet müteharrik (hareketli) bulunarak Bursa'ya muhtelif istikametlerden ânî taarruzlar icrâ eder ve ganâim (ganimetler) elde etmek düşmanın mâddiyât ve ma'neviyâtını büsbütün tedhiş (sarsmak) ve kesr etmek (kırmak) iâde-i intizâm eylemesine (düzenini yeniden kurmasına) meydan vermemek.

c. Kirmastı ve Susurluk-Kepsut ve Balıkesir'e fâik (üstün) kuvvetlerle ekseriyetle ve aynı zamanda şiddetli ve muvaffakiyetli baskınlar yaparak düşmanı perişan ve imhâ etmek.

d. Düşmanın lâ-akall (en az) birkaç alayını İzmir-Bandırma hattına tahsisine veya büsbütün sarf-ı nazar ettirilmekle (vaz geçirilmekle) Kazancı mevziindeki kuvvetlerini kısm-ı a'zamıyla (büyük bölümüyle) Bursa ve Çongıra mıntıkasına celbe (getirtmeye) mecbur etmek.

4. İşgal altında olup bizi dört gözle bekleyen ve da'vet eden müslim ve gayr-ı müslim milletdaşlarımızın bize serîan (süratle) ve fi'len hareket ve müzâheretlerini (yardımlarını) ve şu sırada bize iltihâklarını temin eylemek (katılmalarını sağlamak).

5. Mıntıkanın her tarafında kuvvetli bir setr (kapama) ve tarassud (gözetleme) tertibâtı alarak hiçbir hâl-i hareketimizi düşmana çakdırmamak vakit ve fırsat zuhurunda (ortaya çıktığında) düşmanın külliyyen (tamamen) imhâ' edilebilmesini şimdiden temin ve ihzâra (hazırlamaya) çalışmak.

6. 14/4/37'de Garb Cephesi Kumandanlığı'na arz edilmek üzere saat 12 sonrada (24.00) telgrafhaneye verilmiştir.

Mıntika Kumandanı

Haydar

Açtım 15 minh (De)

saat

15 Nisan 37

10.10 evvel (10.10)

Arşiv No : 4/4478

Klasör No : 672

Dosya No : 91 (55)

Fihrist No : 164, 164-1

14/4/337 (14.4.1921) Harp raporu

1. Kocaeli mıntıkasında : Millî müfrezelerimiz tarafından Çuha Fabrikası yakınında Şükraniye civarındaki düşman mevzilerine yapılan baskında düşman ileri mevziilerinden tard olunmuş (uzaklaştırılmış) ve müfrezelerimiz tel örgülerine kadar vâsıl olmuştur. Düşmanın attığı bombalardan iki şehid ve altı mec-rûhumuz (yaralımız) vardır. Düşman zâyiâtı anlaşılamamıştır.

2. Garb (Batı) Cephesi : Bir düşman tayyaresi Kirmastı üzerinden gelerek Orhaneli ve Kütahya istikametinde cevelân etmiştir (dolaşmıştır).

3. Cenûb (Güney) Cephesi : Düşmanın Kozaklı-Hasandede-Akkaya-Cafergazi-Sultanoluğu hattındaki kuvvetli düm-dâriyla (artçısıyla) bu gün dahi lehimize inkişâf eden (gelişen) muhârebeler cereyan etmiştir. Arazinin fevk-al-âde menâatı (sarplığı) harekât-ı ta'kîbiyyemizin daha ziyâde inkişâfına mâni olmuş ve kıtaâtımız (birliklerimiz) İşören-Çalköy-Selki-saray-Bakırcık-Karacaviran hattında tevakkuf etmiştir (durmuştur).

Sandıklı müfrezemiz 13.4.37'de Hasanköy ile Şabanköy arasında ve 14/4 'de Şabanköy şimâlinde (kuzeyinde) bir bölük kadar düşman süvarisiyle müsâdeme ederek (çarpişarak) tard etmiştir.

4. Adana mıntıkasında sükûnet mevcuttur.

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Reis
(Genelkurmay Başkan) Vekili
İmza (Fevzi)

Arşiv No : 1/4282

Klasör No : 578

Dosya No : 82 (2)

Fihrist No : 15

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâsetine
(Genelkurmay Başkanlığına)

Harb raporu :

1. 14/15.4.37 (14/15.4.1921)'de 11. Fırka (Tümen) Cephe-si'nde keşif kolu müsâdemesi (çarpması) olmuş ve 15.4.37'de düşmanla teması muhâfazaya me'mur keşif müfrezeleri ile düşman nöbetçileri arasında piyade ateşi teâtî edilmiştir (karşılıklı piyade ateşi açılmıştır).

2. 15.4.37'de düşman mevâziinde ve gerilerinde bazı kıtaâtın (birliklerin) gayr-ı muttarid (düzensiz) harekâtı taras-sud edilmiş (gözlenmiş). Öğleden evvel icrâ edilen tayyare keşfiyâtından Oturak civarındaki ordugâhlarında esaslı bir tahavvül (değiştirilme) olmadığı Banaz ordugâhlarının dörtte bir buçuk nisbetinde azalan ordugâhların ağırlık veya kuvvetlere ait olmadığı ve caddeler üzerinde yürüyüş kolu görülmediği anlaşılmıştır.

3. Ordu 15.4.37 sabahı ber-vech-i âtî (aşağıdaki) mıntıkaya intikal etmiştir.

4. Fırka : Aydemir civarına, 11. Fırka Çal şimâl (kuzey) sırtlarına,

5. Fırka Hamurköy garb (batı) sırtlarına,

8. Fırka : Abya-Karaağaç-Akça mıntikasına, 24. Fırka Genişler'le Çal arasında şose civarına.

On İkinci Kolordu'nun Bakırcık-Karacaviran şimâl-i şarkî (kuzeydoğu) hattına intikali emrolunmuş ise de kolordunun bu hattı işgaline dair henüz raporu alınmamıştır.

Birinci ve İkinci Süvari Fırkaları bu gün ordu sağ cenâhına (kanadına) Şeyhler-Aslıhanlar mıntikasına yürüyüştür. Bu mıntıkada kalmadan ordu sağ cenâhını setr (örtme) ve tarassu-du (gözetleme) emrini almışlardır. Ahad istikametine ilerleyen Dördüncü Süvari Livâsı'ndan (Tugayı'ndan) henüz bir ma'lûmât alınamamıştır.

4. Fırkalar yeni mıntikalarında tahkîmât ve tanzimatla yeni teşebbüsât için keşfiyyât ve istihzârâtla (hazırlıklarla) meşguldürler.

A	4282
D	9
F	19

1. Kuvveti

+

Harb. Raporu

1. 14/15.4.37 de 11. Fırka Cephe-si'nde keşif kolu müsâdemesi (çarpması) olmuş ve 15.4.37'de düşmanla teması muhâfazaya me'mur keşif müfrezeleri ile düşman nöbetçileri arasında piyade ateşi teâtî edilmiştir (karşılıklı piyade ateşi açılmıştır).

2. 15.4.37'de düşman mevâziinde ve gerilerinde bazı kıtaâtın (birliklerin) gayr-ı muttarid (düzensiz) harekâtı taras-sud edilmiş (gözlenmiş). Öğleden evvel icrâ edilen tayyare keşfiyâtından Oturak civarındaki ordugâhlarında esaslı bir tahavvül (değiştirilme) olmadığı Banaz ordugâhlarının dörtte bir buçuk nisbetinde azalan ordugâhların ağırlık veya kuvvetlere ait olmadığı ve caddeler üzerinde yürüyüş kolu görülmediği anlaşılmıştır.

3. Ordu 15.4.37 sabahı ber-vech-i âtî (aşağıdaki) mıntıkaya intikal etmiştir.

4. Fırka : Aydemir civarına, 11. Fırka Çal şimâl (kuzey) sırtlarına,

5. Fırka Hamurköy garb (batı) sırtlarına,

8. Fırka : Abya-Karaağaç-Akça mıntikasına, 24. Fırka Genişler'le Çal arasında şose civarına.

On İkinci Kolordu'nun Bakırcık-Karacaviran şimâl-i şarkî (kuzeydoğu) hattına intikali emrolunmuş ise de kolordunun bu hattı işgaline dair henüz raporu alınmamıştır.

Birinci ve İkinci Süvari Fırkaları bu gün ordu sağ cenâhına (kanadına) Şeyhler-Aslıhanlar mıntikasına yürüyüştür. Bu mıntıkada kalmadan ordu sağ cenâhını setr (örtme) ve tarassu-du (gözetleme) emrini almışlardır. Ahad istikametine ilerleyen Dördüncü Süvari Livâsı'ndan (Tugayı'ndan) henüz bir ma'lûmât alınamamıştır.

4. Fırkalar yeni mıntikalarında tahkîmât ve tanzimatla yeni teşebbüsât için keşfiyyât ve istihzârâtla (hazırlıklarla) meşguldürler.

Belge No : 2474

5. 15.4.37 saat 5.15 sonrada (17.15) Akpurum şimalinden Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâseti'ne Garb Cephesi K. (Kumandanlığı'na) makamât-ı mu'tâdiye (diğer makamlara) yazılmış.

Cenûb (Güney) Cephesi K. (Kumandanı)

Refet

Arşiv No : 1/4282
Klasör No : 578
Dosya No : 82 (2)
Fihrist No : 19

Belge No : 2475

A	4282
D	9
F	14

۱ - در کتاب عهد و پیمان نامه آمده است که در روز دوشنبه دوازدهم ماه رجب سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر تبریز...

۲ - در کتاب عهد و پیمان نامه آمده است که در روز دوشنبه دوازدهم ماه رجب سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر تبریز...

۳ - در کتاب عهد و پیمان نامه آمده است که در روز دوشنبه دوازدهم ماه رجب سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر تبریز...

۴ - در کتاب عهد و پیمان نامه آمده است که در روز دوشنبه دوازدهم ماه رجب سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر تبریز...

۵ - در کتاب عهد و پیمان نامه آمده است که در روز دوشنبه دوازدهم ماه رجب سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر تبریز...

۶ - در کتاب عهد و پیمان نامه آمده است که در روز دوشنبه دوازدهم ماه رجب سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر تبریز...

۷ - در کتاب عهد و پیمان نامه آمده است که در روز دوشنبه دوازدهم ماه رجب سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر تبریز...

۸ - در کتاب عهد و پیمان نامه آمده است که در روز دوشنبه دوازدهم ماه رجب سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر تبریز...

۹ - در کتاب عهد و پیمان نامه آمده است که در روز دوشنبه دوازدهم ماه رجب سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر تبریز...

۱۰ - در کتاب عهد و پیمان نامه آمده است که در روز دوشنبه دوازدهم ماه رجب سال ۱۰۰۰ هجری قمری در شهر تبریز...

خوبنجه کافه
۱۲۹۰ - ۱۲۹۱

سید - ۲
اول

- 170 -

Harp raporu.

Cenûb (Güney) Cephesi

15/4/37 (15.4.1921)

Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâsetine
(Genelkurmay Başkanlığına)

1. Bu gün tekmîl (bütün) cephelerde bilhassa Arpagediği'nde muhârebe neticesiz bir surette devam etmiştir.

2. Muhtelif zamanlarda sunûf-u muhtelifeden mürekkeb müteferrik (çeşitli sınıflardan oluşan ayrı ayrı) düşman kıtaâtının (birliklerinin) ve müteaddid (birçok) kollarının geriden cepheye geldikleri tarassud edilmiştir (gözlenmiştir). Öğleden sonra üç batarya topçu ve arkasında bir otomobil kolu olduğu hâlde İslâmköyünden Oturak'a gelmiş ve bir müddet sonra otomobilleriyle geriye avdet etmişlerdir (dönmüşlerdir). Düşman cephesindeki kuvvetleri takviye etmiş ve topçusunu ileri sürmüştür.

Bir piyade bölüğü ile takviye edilen bir düşman süvari bölüğü bu gün Obolike'ye gelmiş ve avdet eylemiştir (dönmüştür).

3. Banaz ve Derbend istikametine düşman hatt-ı ric'ati (çekilme hattı) üzerine ilerleyen Birinci ve İkinci Süvari Fırkaları (Tümenleri) bugün sunûf-ı muhtelifeden mürekkeb kuvvetli bir düşman taarruzu karşısında Çumburdu istikametinde çekilmeye mecbur olmuştur. Esasen harekât-ı mütevellîye (bir önceki harekât) dolayısıyla pek ziyade yorgun düşmüştür. Ve bulundukları mıntikalarda kendilerini besleyememek tehlikesine ma'rûz kalan bu fırkaların ordu sağ cenâhına çekilmelerini emrettim.

4. Mağluben (yenilmiş olarak) çekilen düşman taarruz ihzârı (hazırlığı) pek fazla cephe sarfı müstelzim (gerekli) ve sa'b-ül-mürûr (geçilmesi güç olan), gayet sarp ve ormanlık dağlara ilticâ' etmiş ve muannidâne (inatçı) bir dağ muhârebesine başlamıştır.

Meydan-ı muhârebede muvaffak (başarılı) olamayan düşmanın ordumuzu dağlar içinde hırpalamak suretiyle za'fa düşürmek maksadını ta'kîb ettiği anlaşılmakta ve ordu fazla zâyiât sarfından ictinâben (sakınarak) arzu etmediği şerâit (şartlar) dâhilinde düşmanı muhârebeye icbâr (zorlama) maksadıyla bu gece Aydemir-Çalköy-Bakırcık-Karacaören hattına intikal edecektir.

5. Erkân-ı harbiyye-i umûmiyye Riyâseti'ne, Garb (Batı) Cephesi Kumandanlığı Vekâleti'ne, 12. Kolordu Kumandanlığı'na, Cenûb Cephesi Erkân-ı harbiyye Riyâseti'ne (Kurmay Başkanlığı'na) saat 1.30 evvelde (01.30) yazılmıştır.

Cenûb Cephesi K. (Kumandanı)

Refet

Açtım

İmza (....)

Vürûdu (gelişi)

2 evvel (14.00)

Arşiv No : 1/4282

Klasör No : 578

Dosya No : 82-2

Fihrist No : 14

Hamidiye hattındaki bölükle keşf ve tarassud ettirileceği gibi Uşak ve Cumburdu'dan ordu sağ cenâh açıklarına ve gerilerine gelen yollarda uzak mesâfelere kadar keşf ve tarassud ettirilmelidir.

6. 20 nci Süvari Alayı cephe emrine Uyuzpınar'a "Akpurum civarında" gönderilecektir.

7. Süvari fırkalarının i'âşelerinin temini için Kızkadin'da bir anbar tesisi Garb Cephe K. (Kumandanlığı) Vekâleti'ne yazılmıştır. Bu geceden on bin kilo arpanın gönderileceği Altuntaş Müdiriyeti'nden bildirilmiştir. Altuntaş noktasında piyade ve topçu cephanesi vardır. Cephanе noksanı oradan ikmâl edilmelidir.

8. Cephe karargâhı Akpurum civarında Uyuzpınar'dadır.

9. 15/4/37 saat 4.10 sonrada (16.10) Süvari Fırkaları K. (Kumandanı) Nazmi Bey'e ve Dördüncü, Sekizinci Fırka Kumandanlıklarına yazılmıştır.

Cenûb (Güney) Cephesi Kumandanı

İmza (Refet)

Vürûdu (Gelişi)

15/4/37

Saat 8.40 sonra (20.40)

Arşiv No : 6/6320

Klasör No : 921

Dosya No : 3 (5)

Fihrist No : 86, 86-1